

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Ewald, Johannes.; af Johannes Ewald.

Harlequin Patriot eller den uægte Patriotisme :
en comisk Comoedie i tre Handlinger paa Vers

Kjøbenhavn : Rothens Arvinger og Proft, 1772
[4], 132 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Johannes Ewald:

Harlquin Patriot.

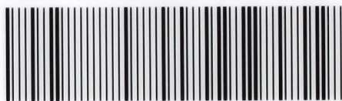
1772.

Kongens Billedet for Kongen.

55. - 64

DA BOX

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020916711

Harlequin Patriot
eller den
uægte Patriotisme

En
comisk Comoedie
i
tre Handlinger
paa Vers

af
Johannes Ewald.

Kjøbenhavn 1772.

Bekostet og findes til Kjøbs hos Rothens Arvinger
og Proft.

Enchiridion

1773

Enchiridion

1773

Enchiridion

Enchiridion

1773

1773

Enchiridion

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a faint, mirrored reflection.

Handlende Personer.

Harlequin.

Lisette, hans Kone.

Agnete, hans Datter.

Jost, en rig Borger.

Leander, hans Søn.

Skriver.

Hans Puff.

Geert.

Jørgen.

De Rettens Betienter, hvoraf den ene er en
stump Person.

Skue-Pladsen er i Harlequins Huus.

Første Handling.

Første Optrin.

Lisette filerer. Agnete sner ved en Ramme. Harlequin sidder lige over for dem i en Lænestoel, med Arme over Kors, og efter Anseelse i dybe Tanker.

Harlequin.

Ja — Squenz, hvis Sial er tnf, af Tænke-Sprog og Gloser,

Den lærde Squenz i Laug med søarmende Matroser . . .

Kort, hvem jeg tænker paa — en Laplandsk Advocat —

En sukkende Bigot, hos en forædt Prælat —

En Grønlandsk Haar-Friseur — En Moralist til Hove,

Kan noget . . . gabe dog, og strække sig, og sove —

En Munk fordøier dog, og sladdrer — Selv en Død

Formelder os med Stank sin Ret til Kirkens Skied —

En Aand . . . Ja en med Horn, med Kiæder og med
Flammer

Kan kysse Sands og Liv af Herremænd og Ammer,

En dum trebenet Skurk, har jaget mangan Helt,

Fra Ponsé-Bollens Ild, til sin Frue Moders Telt —

Men selv en pudret Aand, kan fløite — flaae sin Næste,

Og spille sin Fallit, saa ziirlig, som den beste —

A

En

En giennemsigtig Nar, en lustig Springere,
 Kan hoppe, sje Merlin, og tumle Præsterne —
 En Orm — en Fidibus — det mindste, man kan nævne,
 Kan dog en Ting — det er, og har en Art af Evne —
 Og, hvor jeg seer et Dyr, i Jord, Luft, Ild og See,
 Saa kan det, om ei meer, dog leve eller døe —
 Men en . . . af en . . . hihi — Af, gid jeg stod i Taare! —
 Selv græde kan jeg ei . . . En from, godhierted Daare —
 En stakkels Borger-Ben — En patriotisk Siæl,
 Som har — af! — den Fortred, at Landet lider vel —
 At Staten uden ham gjør alt . . . og efter Snorer . . .
 At ei en usel Krig — ei selv en Krig med H**** —
 At ikke Skyggen af et Gran politisk Feil —
 En lille Griffensfeld, som Enden af min Negl —
 Et Oprør — kun et Knur, som det i tomme Mæver —
 At intet hjælper ham, at nytte sine Gaver —
 At ei et lumpent Tab opmuntre ham til Flid —
 At Dyrtdid, eller sligt, fordriver ei hans Tid —
 Alha! . . . Ja, han er meer end levende begravet —
 Da først — da føler han, hvor høit han var begavet —
 Sin Linges Værd — og da — hvad kan han? — Him-
 mel! — Nei! —
 Hvad skal han tale om? Og tie kan han ei! —

Eisette.

Jo vist, min gode Mand — vist kan den Kloge meget,
 Som ensker andres Vel, og tænker paa sit eget —
 En Nar kan drømme, naar hans Velsærd staaer paa
 Spil —
 Om Jost nu kræver strengt, hvor skal det saa gaae til?

Harle

Harlequin.

(Som ikke har hørt et Ord, af alt, hvad hun har sagt.)

Nei Intet! —

Lisette.

Intet? — hvad? — O, det skal hjælpe
længe! —

Herr Jost har hvidt paa sort, og Pant for sine Penge —
Dit Skarn! . . . (Hun græder.)

Harlequin.

(Endnu i sine egne Betænkninger, og saaledes
hele Veien igiennem.)

Jeg finder ei . . .

Lisette.

Nei ret! — hvor intet er,
Uendelige Nar, hvad vil du finde der? —
Og Dosmer! — Himlen veed, hvor kær du er mit
Hierte,

Det Fæ du er — Jeg seer dit Kaserie med Smerte —
Du sladdrer for en Stat, og tier, naar det galt
Alt faae din Datter gift, og al din Gield betalt! —
Det koster kun et Ord — den brave Jost tilbyder
Sit Svogerskab — Vist ei af Agt for dine Dyder —
Det veedst du vel min Glut — Hans Søn er ung og rig,
Din Datter elsker ham, og du betænker dig! —
Der skal en Bers-Pandur — en, som maaskee kun lyver
For fattigt Haandværks-Folk — Tre Blade for en
Styver —

Herr Skriver — han mit Barn! — Men kiender du
mig ret?

Saa sandt jeg elsker dig, isald du vover det! . . .

Harlequin.

Aha! —

Eisette.

Min Skat, jeg skal saa ringe for dit Dre,

At . . .

Harlequin.

Stakkels Patriot! — hvad skal — hvad kan
du giøre?

Eisette.

Betal Herr Jost! — hvis ei — giv Herr Leander Ja —

Agnete.

Min bedste, mon det kun er rigtigt med Papa?

Eisette.

Den narriske Contract, som du har underskrevet,
Er Gladder, Hiernesvind — saa got som sønderrevet —
Det mærk! — Naar har man hørt om først Prioritet
I Døttre? — Skionne Pant! — Det skabt for en
Poet! —

Og, det du drømmer om — den Fordeel af hans Bærker,
Er Bind — Hans heie Mod, er faldet, som jeg mærker;
Men Jost! — og han forsmaaet! — Han skulde vide
sligt! —

Din Dosmer, var ei da mit Barn ulykkeligt? —

Agnete.

Han . . . af, han svimler! —

Eisette. (Høit til Harlequin.)

Snak! — forstaaer du, hvad
jeg siger? —

Harle-

Harlequin.

(Endskönt han virkelig er vel undskyldt for at forstaae hende, dog endnu i en ganske anden Verragtning end den, hun formoder.)

Nei! —

Lisette.

Ikke? — du skal see mit Ord, og om det sviger!

Harlequin.

Hvortil skal en, som jeg, anvende sin Forstand? —

Lisette.

Du din? —

Harlequin.

Hvad er han da? —

Lisette.

(Der endelig bliver vaer, at hun har spildt al sin Veltalenhed.)

En Nar, min lille Mand! —

Harlequin.

Og er det mod hans Pligt, mod hans Natur at sove —

Forsøgte han et Blund; hvad turde Staten vove? —

Alt kunde være tabt — En lille Kasse Bind,

Slog Skibet tit omkuld, naar Skipperen sov ind —

Selv sukke kan han ei — det gaaer mig meest til Hierte —

Hvor rørende, hvor sød er patriotisk Smerte! —

Hvor ædel er den Graad, som flyder for vort Land! —

Og græde kan han ei! og ei en Draabe Vand! —

Vel kan han snige sig i Løndom til at græde . . .

Og bande paa til Nød, hans Die randt af Glæde —

Han er vel nødt dertil — Men, af den Graad, som flød

Saaledes — for os selv — Psui, den er ikke sød! —

Alt dette vil endnu forkorte mine Dage —
 Ei, Himmelen skee Tak, som om vi kunde klage —
 Vor gyldne Tid er ei endnu saa reent forbi,
 At jo en Patriot har nok at røre i —
 Men ak! — hvad er vort Liv, saasnart det ret betrag-
 tes? —

Nu, da den vilde Storm fordeler sig, og sagtes
 Vel nok! . . . det er mit Kald, at det ber glæde mig —
 Men hvad er Staten tiemt med Glæden — af et Liig? —
 Hvad kan jeg meer, end lee, som en chinesisk Duffe,
 Paa Hyliden? — Nei det er mit Element, at sukke —
 Jeg føler det, jeg har en pædagogisk Siæl,
 Der glædes, naar et Barn har ikke teet sig vel —
 Naar han kan vise sig — Jo meer hans Pensler snerte,
 Desbedre kan man see hans faderlige Hierte —
 Desbedre skildrer han sin rene Kierlighed,
 Paa . . . Ja . . . just ikke paa et reputerligt Sted —
 Men med en Patriot — O det er ganske andet! —
 Et er at reyse Børn, og et at tugte Landet —
 Psui! — hvem vil vise sig saa lidet delicat,
 Og — I forstaaer mig vel — paa en gienstridig Stat? —
 Men ak! . . . hvad sværmer jeg — den hele Bygning
 falder —

Naar . . . ja, naar Drengen først har naaet den modne
 Alder,

Saa sætter han som helst sin kiære Pædagog,
 Høit — paa Reolen hos sin Moders Spendebug —
 Naar Staten først er stærk — og selv kan gaae —
 o Himmel! —

Alt er min Hierte tom — blot Tanken gier mig svimmel —
 Ha,

Ha, Pressen sagtnes alt — Skal dette vare ved . . .
 Selv Skriver, synes mig, er i Forlegenhed . . .
 Den Helt! men nu de smaae? — Ja de maa
 suge Poter,
 Som Bierne . . . Himmel hielp os usle Patrioter! —
 Forsteen os dog ei reent! — Betænk os! — mig især! —
 I Tide . . . mig, som har min Nation saa kjær . . .
 Kun en Forandring! — en! — Al, om du ikke rø-
 res . . .

Andet Optrin.

Jost, og de Forrige undtagen Agnete, som gaaer
 bort, saasnart hun har hilset Jost, meget ærbødig og
 med en frygtfuld Benlighed — paa en Maade, som
 siger, at hun veed, hvorfor han kommer —

Jost.

Matrosen gjør sig gal —

Harlequin.

(Han springer op og slaaer Hænderne sammen.)

Ha Himmel! — Jeg bønheres! —

Jost.

Hvorledes? —

Harl.

Nu fortæl! —

Jost.

En gammel Patriot? . . .

Harl.

O men fortæl mig snart! — er det et stort Come-
 plot? —

Jost.

Den Jammer kildrer dig? — Hver ærlig Mand bør
græde —

Harl.

Ja tude som en Uls — det er min sterke Glæde —

Jost.

Den Ynk —

Harl.

Uhu —

Jost.

Alt see —

Harl. (meget hastig)

Al Holmens Magt? —

Jost.

En Mand —

Harl.

Kun en? —

Jost.

En, som har Vern, og ei har sund Forstand! —

Harl.

Hvem mener han Herr Jost? —

Jost.

Dig Naboe —

Harl.

Det var ærligt —

Jost.

Meer, end du troer — Maaskæ jeg dømmes alt for
færligt,

Harl.

Harl.

Al! . . .

Jost.

Men jeg haaber dog, at det er Raserie . . .

Harl.

Ei! . . .

Jost.

Thi er Hjertet det, som Feilen stikker i . . .

Harl.

Hvorledes? —

Jost.

Det er vel, at jeg har seet dit Hjerte

Saa tit oprigtig rørt — saa smt ved andres Smerte —

Jeg kiender dig — jeg veed — du est ei den, som seer

En brav Medborgeres — mindst alles Graad, og leer? —

Harl.

Leer? — Himmel! — troer du da? — Jeg, som saa
smaaelig søger

I Kroer, i Ripper, og i alle vore Bøger . . .

Jost.

Din Daase! —

(De tager sig hver en stor Priis St. Omer.)

Harl.

Nu betænk! — som søger Stof til Graad,
Og Smerter, blot af Lyst, at lindre med mit Raad —

Jost.

Gaae Ven! . . . Marktskrigeren, som gierne . . . sig
til beste

Al Christen Kierlighed, stak Støren paa sin Næste;

Dg for at finde Stær, omflakker Vne fra Vne,
 Er just den Mand, hvis Raad Kortshnede bør skye —
 Den Tillid til sig selv — den Frelshed i at møde
 Al Fare . . . ubeseet . . . hos Levende og Døde —
 At spøge med en Tvivl, som andre svæde ved —
 O, det er ægte Tegn paa thy Uvidenhed! —
 Troe mig: den raader best, som zitterer for at raade —
 Hvor høi — hvor stærk en Siæl! — hvor sm en
 Tænkemaade;

Tilroer et Folk sin Ven! — ham, som det har betroet
 Sin Belskærd? — er det let, at være Patriot? —
 Hvad Indsigt! — hvilken Glid! — hvor ægte Heltes
 Dyder! —

Hvad Ansvar selv for Feil! — Ha den, som selv tilbyder,
 Som fiæl paanøder sig — den Mand er aabenbar,
 Sin Alders stærste Helt, Bedrager eller Nar! —

Harl.

Hojah! — (Han giver ved adskillige Pazzi den Utaamodig-
 hed og Kiædsommelighed tilkiende, hvormed han
 hører paa Jost, der er saa varm i sin Materie,
 at han enten ikke mærker, eller ikke vil mærke det.
 Tilslidst kaster Harlequin sig med Armene over
 Kors i sin Benestool. —)

Jost.

Alt kunstle paa et Uhr, er altid farligt,
 Dg uden vigtig Trang barnagtigt, uforsvarligt —
 Endog af Mesteren — Kan den da kaldes viis,
 Som giver Fuskere og Børn sit Uhr til Priis? —
 Beskædiges kun en, strax lider alle Dele —
 Men Statens mindste Hiul, hvor vigtigt for det Hele! —
 Selv

Selv det, hvis Hovedbrug er lettest at forstaae,
 Har Hager skult i ti, som ingen tænker paa! —
 Hvor gierne see vi kun vort Anslags guldne Side! —
 Hvor gierne dem, som vandt! — hvor sielden dem, som
 live! —

Dg altid os — Hvad om vor Handel var betroet,
 Om Søe og Storm abled en Anholtsk Patriot? —

Harl.

Hohojahah! —

Jost.

Hvert Trin af Staten efterlader
 Uskyldelige Spor — Hvert gielder Myriader —
 Selv den ufødte Slægt — Af et letsindigt Raad,
 Har ofte tvunget Børn og Børnebørn til Graad! —
 O Ansvar! —

Harl.

Men Herr Jost, hvor kan han uden Raade
 Slaae Laas for Landets Mund? — Er det en Skyld
 at raade? —

Maa ingen vise Feil, og sige hvad han veed? —

Jost.

Jo — men ei meer — og det med yderst Barsomhed! —
 Med Frygt — saa zittrende, som den hvis Raad blev
 givet

En Ven — en elsket Brud, til Døden eller Livet —
 Med meer Forsigtighed, end ved vort eget Vel,
 Dg dog med mindre Trivl om Bisald af vor Siel —
 En ægte Patriot er vist sin Alders Vre —
 Men ægte — viis og om og ærlig bør han vare —

For

For alting Mester af den Ting han dommer om —
 Oplært — opdraget til at fælde denne Dom —
 Naar blev det Berneværk at lære Nationer
 Der' Vel? — Groe Statsmænd da, som vilde Scham-
 pioner? —

Hvad? — til at sje en Søn, skal Kunst — skal Glid,
 Forstand,

Dg Nar? . . . og hver en Nar kan fikke paa sit Land? —
 Hver stræbe i sit Fag! — Dg agte det en Lykke,
 Om Landet vinder ved hans sidste Mesterstykke! —
 Han troe sit Pund ei stort — ei vigtigt for en Stat,
 Fordi han i sit Sogn blev kaldt en smild Krabat! —
 Dg hvad for Trang? — Vort Land har ordinerte Læger,
 Erfarne Mænd til Raad — hvad Kald, hvad Drift
 bevæger? —

Hvad Indsigt quæler dig? — hvori bestaaer dit Pund? —

Harl. (Svsnig og flynkende)

Jeg tør dog tale —

Jost.

Nei! —

Harl. (grædefærdig)

Hvad? — med min egen
 Mund? —

Jost.

Nei! —

Harl.

Kan jeg bare mig for Graad? —

Jost.

Skiul dine Taare! —

Harl.

Harl.

Aha! — (Efterat han, som en Person, der troer at være i Færd med at tilintetgjøres, paa hundrede forskellige Maader har søgt at udtrykke, deels sin riltagende Uvirkksomhed, deels sin fortrædne og besklagelige Situation, falder han omsider virkelig i Sovn. Den ærlige Jost, er kommen for got i Gang, og er alt for indtaget af sin Sædelære, til at aate paa den Omstændighed, om han bliver hørt, eller ikke.)

Jost.

Kald den kun frit Forræder, eller Daare,
Som skient han ingen Hielp formoder eller veed,
Dog gierne taler om sit Lands Elendighed! —
Belsignet være Sem og Japhet af den Høie,
Fordi de rødmande — men taus, med fravendt Die,
Og strax tildekkede der' gamle Faders Skam! —
Men vee hver mundlaad, frek og dum og nedrig Cham!
Men det er Feilen — det — At Nationers Smerte,
Er alt for stor til dig, og til dit lille Hierte —
Du hører ei der' Skrig — Som Faldet af et Huus,
Der dræber Menneſket, ei mærkes af en Muus *) —
Det, som er uden for vort alt for snevre Sphære,
Kan ikke synes stort, og ikke tungt at bære —
Og naar vort svage Syn tog Maanen for en Ost,
Strax dømme vi om den, som om vor Vesperkost —

Saa

*) Med Deres Tilladelse Hr. Jost, et L i Stedet for et M, havde gjort Deres Billede baade sandere og stærkere — Men De er høflig — Saa betænkſom i al Deres Hæde? — O Natur, hvor slaviske behandles du af din Sted-Søster.

Saa gaaer det — Den, som vist begræd sin Naboes
Jammer,

Ufald hans Vinde-Huus gik op i Røg og Flammer,

Den taler roelig om, og kildres ved at spaae,

En Jld, hvori hans Bue, og Land og Folk forgaae —

Den, som beklager sin og selv sin Naboes Daler,

Udøser Tønder Guld, naar Staten kun betaler —

Og du! . . . En bister Kål — en Thy kan skremme
dig —

Dog drømmer du med Lyst om Oprør og om Krig! —

Du . . .

Lisette.

(Hun lister sig paa Tærne hen til Jost, og rusker
ham i Riolen.)

St! — Herr Jost! —

Jost.

Madam! . . . du veedst ei,
hvad du vover —

Du . . .

Lisette.

Hys — min lille Mand, han —

Jost.

hvad? —

Lisette.

han —

Jost.

Hæ? —

Lisette.

Han sover.

Jost.

Jost.

Nu paa min Vre ja — (Han kaster sin Hat, saa stærk han
kan mod Stuedøren, og gaaer et
par Gange med stærke Skrit op
og ned af Gulvet)

Der ligger vor Moral! —

O skient! . . . er den da klog, som præker for en gal? —

Lisette.

Desværre! —

Jost.

Kom jeg her i Forsæt, at omvende

En . . .

Lisette.

Alt for sandt —

Jost.

Madam! — Terminen er til Ende —
Og — hun begriber vel — thi, som jeg kan forstaae,
Saa er vort Svogerskab dog ei at tænke paa —

Lisette.

Og hvorfor ei Herr Jost? . . . Dog De har Ret —
Jeg Daare! —

Thi hvad udretter man? — Hvad frugter mine Daare? —
De selv, og alle veed, hvor kjær jeg har min Mand —
Men større Mammeluk er ei i Kongens Land —

Jost.

Og dog formaaer hun alt —

Lisette.

Hvad kan en stakkels Kone? —

Jost.

Ha jeg vil tale selv, og i en anden Tone.

Hehei!

(I Dret paa Harlequin.)

Hehei! —

Harl.

(Han springer i Forstrækkelse midt ud paa Gulvet, og sætter sig i en Stilling, som en der vil bages.)

Hei Kammerat! —

Jost.

Hvordan? —

Harl.

Er det Ransoon,

Alt skoose Kongens Folt? —

Jost.

Herr Naboe! —

Harl.

Herr Patron? —

Jost.

Jeg troer han . . .

Harl.

Ah Herr Jost! —

Jost.

Hvor var han? —

Harl.

Sandt at sige,

Paa Holmen . . .

Jost.

Gik han Kat? —

Harl.

Hvad? — Jeg, og mine

Lige? —

Jeg

Jeg Kat? — det troer jeg ei —

Jost.

Troe du kun lige frem,
At om du ingen fikst, du dog fortiente dem! —

Harl.

En Patriot? —

Jost.

En Nar! —

Harl.

Tak! —

Jost.

Jeg er plat —

Harl.

Jeg roser

Den jævne Stiil —

Jost.

En Gjak, som Skrig af ti Matro-
ser —

Som en forvildet Sværm indtager meer, end alt
Hvad jeg saa meifomt og med sig en Fynd har talt —
En rasende, som Søvn, selv Søvn ei holdt i Tømme,
Som glat forvirrer Folk og Stat og alt i Drømme —
Og glemmer vaagende sig selv! —

Harl.

Men siig, hvori

Det Dpløb da bestaaer — Saa er den Drøm forbi! —

Jost.

Nu vel! — Jeg veed ja dog — Jer faaer det aldrig
Ende —

De render om, og veed ei selv, hvorum de rende —

B

De

De vil maaskee, fordi de tænker, at de kan —

Harl.

Ha jeg forstaaer — de vil — Ei ei! — hvad siger han? —

Jost.

Hvad har jeg sagt? —

Harl.

Ja saa — Ja det seer ud for Lamm
det! —

Jost.

Du veedst da meer, end jeg — Men vel! — og nu om
ander! —

Om Ting, som gielde dig — hvorpaa saavidt jeg troer
Dit eget, og maaskee dit hele Vel beroer —
Hør derfor — og giv Agt! — Du est i Gield —

Lisette.

Desverre! —

Jost.

Du ødte, hvad du fikst af din rettskafne Herre —
Han gav dig Huus og Gaard og alt — kun ei Forstand —

Lisette.

Al! — havde han dog det den gode salig Mand! —

Jost.

Nu — det er ei enhver, som kan omgaaes med Penge —
Men nok — du har ei meer — det kan ei vare længe —
Dog er jeg, som du veedst, din største Creditor —
Alt kommer an paa mig — Det har jeg sørget for —

Harl.

Ei ei! —

Harl.

Jost.

Hvad? —

Harl.

Om der kun ei stikker andet under —

Jost.

Hvordan? —

Harl.

Hvem kan man troe, Herr Naboe, nuom-
stunder? —

Jost.

Hvad? — mig? — mit rene Pant? — mit . . .

Harl.

Altting er forbi —

Jost.

Nu? —

Harl.

Om en vis Monark har Fingrene deri —

Jost.

Forbandet! — rasende! —

Harl.

Om visse Folk maa raade

Matrosen . . .

Jost.

(Han holder med begge Hænderne Munden
til paa Harlequin.)

Hei fordømt! — er ingen ingen Maade? —

Ei en, at blive hørt? —

Harl. (imellem Tænderne)

Mat ==

Jost.

Jeg skal quæle dig —

Harl.

Hol ==

Jost.

Utter? —

Harl. (som slider sig løs)

Holmiens Magt skal snart forstærke
sig! —

Jost.

Saa gaae da! — sværm da! — ras! Og jeg,
som veed, som kiender

Dit Galskab — Jeg som har mit Pant — og Magt i
Hænder —

Magt nok, at jage dig i Dag fra Huus og Hiem —
Jeg staaer godvillig her, og holder Lyset frem? —

Harl.

Herr Jost! —

Jost.

Mon Medynk da — hvad driver? — hvad
bevæger? —

Men det er min Herr Søn, med sine Narre-Streger —
Lisette.

Han? — Nei! — Men dette Fæ, som hele Verden veed,
Hvor høit jeg

Harl.

Men Herr Jost, mig synes han er vred —

Jost.

Jost.

Dig synes? — ret — bliv ved! — Gier alting paa det
beste —

Harl.

Men siig! —

Jost.

Det har man af, at hielpe paa sin Næste! —

Harl.

Men siig for Himlens Skyld, Herr Jost, hvad har jeg
giort! —

Jost.

Nei! — Kun at drille mig — kan det vel skade stort? —

Harl.

Jeg drille? —

Jost.

Himmel! — Nei! — Kun drømme, naar jeg
taler —

Det være, hvad det vil — De herligste Moraler —

Den rene Mynt — Dyd — Pligt — og Pant-Forskrif-
velser —

Wilt et —

Eisette.

Hør nu min Glut, hvad for et Dyr du er! —

Harl.

Men har

Jost.

Betal din Gield! — saa seer — saa drøm for
Landet! —

Harl.

Men har jeg hørt et Ord, saa . . .

Jost.

Ha! — hvem siger andet? —

Du hør mig? — Men vel! — maaskee du hører best
En velbeskrevet Dom lovmæssig forelæst? —

Harl.

Jeg haaber dog Herr Jost . . .

Jost.

Jeg? — kunde jeg formode

Den Omgang? — Jeg af dig? —

Harl.

Jeg har ei glemt det Gode —

Det Venstreb han har viist — Den Gield jeg stikker i —

Jost.

Og agter ei . . .

Harl.

Men tael! — hvorefter vente vi? —

Jost.

Og tør jeg haabe da den Gunst — engang at høre? —

Harl.

Ei, tag Forsikkring — Pant —

Jost.

Hvor? — Hvad? —

Harl.

Mit høire Øre! —

Jost.

Jost.

Vel! — Jeg skal prøve det — Giv Agt! — Engang
endnu . . .

Men et politisk Ord . . . en Lyd . . . men musser du . . .

Harl.

Hum! —

Jost.

Hør da, mærk og svar! — Du har den vorne Pige —

Harl.

Ja —

Jost.

Medgift faaer hun ei — Men det vil intet sige —

Nok — hun er flink — og som Leander siger, skien —

Og Penge Gud skee Lov behøver ei min Søn —

Den Knøs! — Han glæder mig paa mine gamle Dage —

Dog undertiden har vi Fædre og vor Plage —

Der har jeg ingen Nøe — Det koster hvad det vil,

Saa hans Agnetes Ja —

Harl.

Ei! — hvor skal det gaae til? —

Jost.

Hvad? —

Harl.

Nu, jeg hører alt — Det var om hans Agneter —

Jost.

Hæ? —

Harl.

Nu? —

Jost.

Den Dom jeg har — De to Prioriteter,

Og Renter — alt kan staae — Meer Naboe — Jeg
 er rig,
 Jeg er en ærlig Mand, og jeg skal hielpe dig! —
 Men mærk dig, at jeg ei tiltrygler mig din Datter! —
 Ved Himlen, vover du at giøre Jost til Datter . . .
 Du har tilsoeret mig, at din, og hendes Haand
 Var frie — Jeg hader Ewang — Og er der Skin af
 Baand —

Eisette.

Hvad? Baand? —

Jost.

Nu, svar da selv! —

Harl.

Sa . . . Der kan svares meget,
 Om Hol =

Jost.

Hei! —

Harl.

O jeg er saa inderlig bevæget . . .
 Jeg kan ei meer — jeg døer . . . Eisette svar! —

(Han løber hastig bort.)

Jost.

Hvorhen? —

Harl. (I Døren.)

Kun til Hans Puff og Geert — Jeg er her strax
 igjen —

Fredie

Tredie Optrin.

Jost og Lisette.

Jost.

Nu Himmel! (Her er en lille stum Scene, i hvilken Jost foretager sig adskillige Ting, som den, at knappe sin Vest op og knappe den skævt til igien, at støde Sverammen overende, at sætte sig, at springe op, at snue sin Varyk et par Gange, o. s. v. *) Det forstaaer sig, altsammen i mueligste Hast.)

Lisette.

Men Herr Jost, hvor kan han undres over, At den ei hører ham, som drømmer eller sover? —
Har han da glemt mit Kors, og at min hierte Mand, Som hele Verden veed, er ei ved sund Forstand? —

Jost. (Efter nogen Betænkning.)
Reent gal? — naar har han tabt . . .

Lisette.

Nu der var stort at tabe? —
Hvad var han andet, end den salig Herres Abt? —
Da jeg af Kiærlighed . . . O Himmel, at jeg dog
Var saa fornærret i det liderlige Drog! —
Nu veed enhver, at jeg var Fruens Kammerpige,
Og Herren . . . men det var ei det jeg vilde sige —

B 5

Nof,

*) Disse, eller omtrent lige saadanne Manoeuvres, har jeg seet Herr Jost engang før gjøre, da han var i samme Lune, som han er nu — Men, da man ikke just veed meget af det man tager sig for, naar den raske Humeur regierer, saa kan jeg ikke finde nogen tilstræffelig Grund, hvorfor han, som jeg seer, har de samme Indfald nu, som da. Det er et Problema.

Nok, at den brave Mand stafferede mig ud;
 Og, som de let kan troe, jeg var en knover Brud —
 Et Mantov — af Herr Jost! — hvidt Moor med Guld-
 Boketter —
 Og Hængler, som de veed — o Himmel! — og Man-
 sketter! —
 Alt Bryffelst —

Jost. (fortræden)

Tael om Ting, som andre kan forstaae!
 Lisette.

Nu sandt — Det er min Mand, jeg ikke tænker paa —
 Han var da, som det er for vel bekiendt, desværre,
 Imellem os Herr Jost, Nar hos den salig Herre —
 Ret, som han er endnu, dum, doven, liderlig —
 Men hvor det gik og ei, han ret fortryllte mig —
 Da stak det mangen knipst Pimperlomp i Diet,
 Men jeg, som det saa gaaer, var ligesvel fornøiet —
 Der var Sybille Kniks, og Slipslap, som de veed —

Jost. (Han tramper i Gulvet)

For Fanden! — mig forgaaer hvert Gran Taalmodig-
 hed! —

Lisette.

Nu sandt, det var min Mand — Jeg siger det med
 Smerte —
 Thi Himlen veed det best, hvor kjær han er mit Hierte —
 Han var og blev et Fæ —

Jost. (vrængende)

Taja — det veed enhver —

Lisette.

Og dog en Engel i Forstand, mod hvad han er —

En

En narriff Capriol, en dum, en fornem Mine —

Jost. (Han sætter sig i Lænestolen.)

Nu? —

Lisette.

Høit, at drille Folk — at fiase, og at grine —

Det var omtrent hans Drm — Og i de første Aar

Blev han endnu saasaa — et got uskuldigt Faar —

For Resten — Søvnig, plump, beskænket undertiden,

En Odeland — Dog kort! — Den Jammer var kun
liden —

Og nu til Meningen — De veed det strænge Bud,

Som — om jeg husker ret — for to Aars Tid kom ud —

Jost.

Og hvilket? —

Lisette.

Ei den Lov, at alle skulde skrive —

Hver ærlig Undersaat, hvis Hænder ei var stive —

Saasnart han kun forstod at kradsse A B C —

Jost.

Ei ei Madam, det var kun en Tilladelse —

Lisette.

Det være hvad det vil! — Før var han kun en Daare —

Men af! . . . jeg kan . . . jeg kan ei bare mig for Taare —

Fra dette Dieblif soer — som jeg fast har troet —

Soer Fanden i ham, og — — — han blev en Patriot —

Jost.

Gaja — Det hændtes fleer —

Lisette.

Vi har et Pulster-Kammer

Høit oppe i en Nøist — Nu tænk engang min Jammer! —

Jost.

Jost.

Nei! —

Lisette.

Maa jeg vise dem? —

Jost.

Nei! —

Lisette.

Nu — Der giemme vi,
Som de saa veed, snart et, snart andet Skramlerie —
Blant andet staae der og to gamle Gueridoner,
Som boned — ikke som man nuomstunder boner —
Forstaae mig vel Herr Jost — men boned som de bør —

Jost. (Han springer op.)

Men

Lisette.

Nu det var min Mand, hvorum vi talte før —
Saa staaer der og et Skrin, som har tilhørt min Frue —
Smukt indlagt —

Jost.

Ei! —

Lisette.

Det stod i hendes bedste Stue —

Jost.

For Pokker! —

Lisette.

Nu min Mand — Saa maa De vide det —
Jeg seer ei Aar og Dag til Pulterkammeret —
Nu — Morgenens derpaa, som dette Bud blev givet —
Det er et Underværk, at man beholder Livet —

Thi

Thi man har altid sagt for mig, det var et Bud —
Nu — Morgenens derpaa saa sneg min Mand sig ud —

Jost.

Ei ei! —

Lisette.

Nu tænk min Skræk! — Jeg søgte hvor jeg
vilde —

Alt intet — Tiden gik — Vi spiste — Det blev silde —
Og ingen Mand endnu — Thi De begriber let,
Hvor langt min Tanke var fra Pulterkammeret —
Halv Dtte fandt vi ham — Jeg glemmer ei den Jam-
mer —

Giet hvor! —

Jost.

Ei ei Madam, i hendes Pulterkammer —

Lisette.

Saa har De hørt det — Nu — der stod han paa et Fad,
Og, Gud forlad min Synd, og skrev et Ugeblad —
Han soer — Nu veed De selv, om han har skrevet andet
End Kioffen-Sedler for — Han soer, det var for Læn-
det —

Og meer — Det var om Flid, og Sparksomhed, han
skrev —

Den liderlige Juhl! — nu døm, hvor varm jeg blev —
Dog det var lidt endnu — Han skrev og skrev — kun
Skade

For Blæk og Pen, og for de skienne rene Blade! —

Saa tænkte jeg, og taug — Thi det han viiste mig,
Var Snak, hvorfor det ei var værd at ærgre sig —

Dog,

Dog, som De let kan troe, derefter tog jeg vare
Paa Vinduer og Dør — Jeg fandt den fulde Fare —
Og daglig vorte den —

Jost.

Men er det saa Madam,
Da bør man ynke, og om mueligt hielpes ham —
Hans Uheld rører mig — Alt andet vil jeg glemme —

Lisette.

Men Himmel! —

Jost.

Beed hun hvad? — Nu, mens han ei
er hjemme . . .

Lisette.

Saa kom den syttende forleden Januar —
Den store Dag — og den har gjort ham reent til Nar —

Jost.

Det hændtes fleer . . . Men nu — Jeg falder paa de
Tanker,

For dog at hielpes paa min Søn! —

Lisette.

Den Gæst! — den Dran-
ker . . .

Jost.

Hvad? —

Lisette.

Bil indbilde sig, at styre Folk og Land! —

Jost.

Haha! — Men om . . .

Lisette.

Dvee! — min gode stakkels Mand! —

Jost.

Jost.

Men om vi fandt et Raad —

Lisette.

Nu blev det Stats-Aspæcter —

Bordeller, Bægter-Snak, Vasquiller og Projecter . . .

Beretninger om Ting, som ingen Siæl har seet —

Digt, Sladder, meer end af den beste Hof-Poet —

Jost.

Om . . .

Lisette.

Dog bør Sandhed staae — han har i denne Time

Endnu, saa gal han er, ei budt sig til at rime —

Jost.

Men om . . .

Lisette.

Og er der nu en Maaned gaaet forbi,

At han har sluppet det fordomte Smæderie —

Jost.

Vel, vel! — ret vel Madam! — Men siig mig nu sin
Mening! —

Maaskee vi uden ham kan slutte den Forening,

Om vi . . .

Lisette.

(Hun falder ham meget hastig i Ordet.)

Hvad hjælper det? — Nu veed De, om
han er

En Mand at tale med, som andre Menneſker; —

Jost.

Jost.

Derfor . . .

Lisette. (som forhen)

Om man kan faae et Svar paa det man siger ;

Jost.

Gordemt! —

Lisette.

Man præker nu, man synger eller skriger

Jost.

Ha, hvor jeg havde Lyst . . .

Lisette.

Den Dømer! —

Jost.

Af! —

Lisette.

Den Nar! —

Jost.

O vee! —

Lisette.

Er det af ham, at man her vente Svar? —

Jost.

Nei Himmel, det er meer end Mennesket kan taale! —

Lisette.

Nu? — Er det ei? —

Jost.

Madam! —

Lisette.

Men af! — Jeg staaer
paa Naale —

Hvor

Hvor kan han blive af? — Forlad! — i et Minut —
 Jeg har ei Roe, saasnart jeg ikke seer min Snu —
 (Hun gaaer hastig bort.)

Fjerde Optrin.

Jost.

(Efterat han nogen Tid har betragtet Døren med saa
 høit opspilede Dine og Mund, som vel mueligt.)

Du Jost — her staaer du da Ha den, som ven-
 ter andet

Alf Hun har ingen Roe! — Hvor kjærligt? —
 Ei forbandet! —

Bagtalerfken! — Taja — Hun ham, som han sit
 Land! —

Ham skeer hans Net — Men jeg? — en brav og ær-
 lig Mand? —

Jeg som en Nar? — og her? — og hvi jeg gamle
 Taabe? —

Alt jeg — Nei det er meer, min Søn, end du tør
 haabe! —

For dømt! — Jeg trygle om . . . jeg her . . . ha vi vil see
 Om lovlig Dom . . . om Folk, som gjør mig rasende! —

Femte Optrin.

Agnete og Jost.

Agnete.

Herr Jost! — alene her? —

Jost.

Ja Jomfrue Pimpernelle! —

E

Agne-

— — — — —
 Agnete.
 For Himlens Skyld! —

Jost.
 Om Folk, som ret forsætlig drille . . .
 Som ha! —

Agnete.
 Retskafne Mand! —

Jost.
 Jeg brister —

Agnete.
 (Hun tager ham frygtssom ved Haanden.)
 Hvi saa vred? —

Jost. (Han river den bort.)
 Slip! —

Agnete. (væmodig)
 Nu det fattedes til min Elendighed! —

Jost.
 For Pokker! — mon de troer, at jeg har tabt Forstanden? —

Agnete. (som før)
 Herr Jost! —

Jost.
 Hun, Jomfrue Slip, kan see sig om en anden! —

Og var hun Dyden selv, og meer end Engle skien,
 Saa skal hun ikke faae saa meget af min Søn! —

Agnete.
 O Himmel! — men Herr Jost! — det faaer — det
 faaer da være! —

Jost.
 Ei! — faaer det dog? — Hvor fromt! — taalsmodigt,
 paa min Vre! —

Agne=

Agnete.

De veed det selv, at min . . . af, at han er mig kjær;
 Og at det uden Tvivl maa gaae mig meget nær —
 Men, at en værdig Mand, der elskte mig, som Fader,
 Saa bittert, saa med et forkynnder — at han hader! —
 Nu, da mit Haab var størst! — Men siig mig da, hvori
 Bestaaer min Feil? —

Jost.

I det, at Haabet er forbi! —

Agnete.

Har min Papa . . .

Jost.

Den Gæf! —

Agnete.

Ket! — skield! — foreg min
 Smerte! —

Jost.

Den Nar! —

Agnete.

De kiender ei hans redelige Hierte —
 Og veed jeg, at han har naturlig sund Forstand —

Jost.

Ei ei! — fortreffelig! — En Engel af en Mand! —
 Hvor dyb! —

Agnete.

Og har De talt min Moder? —

Jost.

Ja desverre! —

Den Sladderske! — Den Her! —

Agnete.

Det gaaer for vidt min Herre! —

Jost.

Åh vee! —

Agnete. (Hun græder.)

At tie reent til sligt, anstaaer mig ei —

Jost.

Nu, saa hun vilde vel jeg skulde gaae min Bei? —

Agnete. —

O Himmel! . . . men Herr Jost! . . . naar faaer min

Jammer Ende? —

Jost.

Hun taler, som hun bør. — Jeg er ei vred paa hende . . .

Men slige . . . har de tænkt, at kunde drive Spas

Med Jost . . . Hei Junker Elens! — han kommer

ret tilpas! —

Siette Optrin.

Leander og de Forrige.

Leander.

Hvorledes? —

Jost.

Ei for alt! — nu skal her gøres rede! —

Leander.

Min Brud i Graad? — og De? — min Fader! —

hvilken Brede! —

Jost.

Jeg tør dog være vred, Herr Søn, saasnart jeg vil? —

Leander.

Forklar mig, Deiligste, hvor dette kan gaae til? —

Jost.

Jost.

Ga deilig først og sidst! — Men nu vil jeg forklare —
 Hans Gifte-Nykter kan han sikkert lade fare! —
 Herr Giantes Svogerskab er ei at tænke paa —
 Nu suk, og klynk og gråd! — Hvad Jost har sagt,
 skal staae! —
 (Han gaaer.)

Syvende Optrin.

Leander og Agnete.

Leander.

Min Fader! — men han gaaer! — og hvem — hvad
 har opirret
 Den bedste Mand? — Er det en Drøm? — Er jeg
 forvirret? —
 Saa flærlig, som han er — og var! — Han haster ud,
 For snart — det var hans Ord — at bringe mig min
 Brud! —
 Og nu? —

Agnete.

Leander, af! — Jeg frygter at min Fader . . .

Leander.

Ei vist! — De Griller, som han heller ei forlader! —
 Hvem kan ei ærgre sig? —

Agnete.

Og hvem kan tale med —
 Hvem kan udstaae Herr Jost, med hans Tilfæindig-
 hed? —

Leander.

Herr Jost er Fromhed selv, men Drømmeren kan drille —

Agnete.

Og Tusentasten bør undskyldte hver en Grille! —

Leander.

Min Fader, som jeg troer, er en fornuftig Mand —

Agnete.

Jeg er forsikkret om, at min har sund Forstand —

Leander.

Hvor sund! — Ei Wiisdom selv! — maaskee, fordi
han giver

Sin kiære Datter til den flygtige Herr Skriver? —

Agnete.

Nei, men til Dem? — Ei sandt? — til sin rettskafne
Ven? —

Leander.

Den flygtige Contract! — Hun bør samtykke den! —

Agnete.

Jeg bør Leander? — Vel! —

Leander.

Sligt skulde Jost kun vide! —

Agnete.

Uædle! — Skynd dig! — Gaae! — Forkynd ham det
i Tide! —

Leander.

Ha! — mig mistynder hun! — men Skrivers rene
Stil —

Agnete.

Agnete.

Fortryller mig —

Leander.

Farvel! —

Agnete. (spottende)

Ak! —

Leander. (Han gaaer hen imod Døren, men kommer strax tilbage.)

Trods dit stolte Smil! —

Agnete. (som før)

Ei! —

Leander.

Mon da Tabet af en Troeløs koster Smerte? —

Agnete.

Og mon Bagtaleren var vigtig for mit Hjerte? —

Leander.

Ha Falske! —

Agnete.

Skjeldsord? — ret! — nu er jeg vant
dertil! —

Leander.

Forlader du saa let din Elsker naar du vil? —

Agnete.

Min Elsker! —

Leander.

Himmel, nei! — Jeg veed mit Fald des-
verre! —

Herr Smører, som jeg troer . . .

Agnete.

Troe hvad De vil, min Herre! —

Leander.

Ha ham! — At blive her var meer end Raserie! —

(Han gaaer bort i Furie.)

Agnete.

Vel! — gaae! — tag denne med! — Saa er den
Drøm forbi! —

(Hun river en Ring af Fingeren, og løber efter ham.)

Ende paa den første Handling.

Anden

Anden Handling.

Første Optrin.

Agnete, og strax derefter Jørgen.

Agnete.

(Hun sidder og stirrer paa sin Syeramme, med Haanden under Kinden.)

Aha! — Saasnart ... med et ... for evig ... reent til Ende! —

Jørgen. (Som stikker Hovedet ind af Døren)

Hem! —

Agnete.

Hvor beklemmt jeg er! —

Jørgen.

Hem! —

Agnete.

Jørgen! —

Jørgen. (Han kommer inden for.)
Er det hende? —

Agnete.

Tombændet? ... Gavst du ham ... Han fik da Brev og Ring? —

Jørgen.

Ei! — troer hun, at jeg tør forvandske slige Ting? —

Alnete.

Og tog den? —

Jørgen.

Ei! —

Alnete.

Hvordan? —

Jørgen.

Som man er vant at tage —

Alnete.

Og han beholdt . . .

Jørgen.

Men her! —

Alnete.

Og gav den ei tilbage? —

Jørgen.

En Guld-Ring? — Har man hørt? — at give sligt
igien? —

Alnete.

Saa at han ordentlig . . .

Jørgen.

Det smykt forvarte den —

Alnete.

Barbar! —

Jørgen.

For Himlens Skyld! —

Alnete.

Og det jeg havde skrevet —

Du

Du saae ham læse det? —

Jørgen.

Ja Jomfrue! —

Alnete.

— Bred han Brevet? —

Jørgen.

Ei, det forstaaer sig dog, han maatte —

— Alnete.

Tie, og svar! —

Ei sandt, han studste da han saae hvis Haand det var? —

Jørgen.

Nei —

Alnete.

Ha troeløse Siel! —

Jørgen.

For —

Alnete.

Svar mig, naar jeg taler! —

Jørgen.

Men . . .

Alnete.

Var han vred? —

Jørgen.

Nu ja . . . Saa vred . . . som hun
befaler —

Alnete.

Det er dog sært — Man kan paa ingen Maade saae

Et ærligt Svar — ei et, som er at lide paa —

Jør=

Jørgen.

Men er det ikke best, ifald hun vil tillade,
At jeg fortæller selv min hele Ambassade? —

Alnete.

Hvorefter venter du? —

Jørgen.

— Thi Jomfrue, overalt
Kan ingen svare klogt, naar en vil spørge galt —

Alnete.

Brav! — fleer Anmærkninger! —

Jørgen.

Dog, som hun let kan tænke,
Det Ord skal være talt til Stole, Børd og Bærte —
Jeg tiener for mit Brød —

Alnete.

O Himmel! —

Jørgen.

Dg jeg veed
Min Pligt — og at det var imod min Skyldighed —

Alnete.

Kun meer! —

Jørgen.

Ifald jeg frit, og plump og fref begierte,
At sige hende, hvad jeg tænker i mit Hierte —

Alnete.

Dg her nu mit Ifald! — Ifald du ærgrer mig;
Dg ei besvarer det, hvorom jeg spørger dig —

Ifald

Skald du' ikke strax gjør Rigtighed og Rede,
 For alt —

Jørgen.

Mig kan hun let forvilde med sin Brede —
 Hvem veed nu hvad, og hvor jeg skal begynde fra? —

Alnete.

Dit Vrende! —

Jørgen.

Ja saa — I Gaar —

Alnete.

Skærts? —

Jørgen.

Hør mig da! —

Thi Orden, siger man, er god — Saa maa hun vide,
 Jeg fik i Gaar et Sting, her, i min venstre Side —
 Af Trækvind, som jeg troer —

Alnete.

Ha Jørgen, raser du? —

Jørgen.

Men hør mig ud! — Jeg har det samme Sting end-
 nu —

Alnete.

Ret! — prøv mig kun! —

Jørgen.

Nu for at komme snart til Ende —

Det Sting — og det, at hun befalte mig at rende —
 Leg nu min Vigtorn til, og mine skæve Been,
 Og saa en hellig, dyb, forbandet Rendesteen —

Alne-

Alnete.

Ha, hvi jeg . . .

Jørgen.

— Dette alt, blev samlet paa en Maade,
Alt mine, som hun veed, med Tugt blev giennemvaaede —
Og, før jeg fik dem tørt, saa got det kunde skee,
Var Herr Leander ei at høre, eller see —

Alnete.

Men Dosmer, siig mig da — hvor kunde du formode
At naae ham? — Kryber han? — Du vidste, hvor
han boede! —

Jørgen.

Som om jeg først og sidst ei havde søgt ham der —

Alnete.

Og? . . .

Jørgen.

Ei, som sagt —

Alnete.

Hvordan? — Hvad? —

Jørgen.

— Altid lige nær —

Alnete.

Leander? —

Jørgen.

Paa min Troe, var ingensteds at finde —

Alnete.

Nei min Taalmodighed — Hver Draabe maa forsvinde! —

Saa-

Saaledes drille mig? — Og brød han ei mit Brev? —
 Og tog imod min Ring? — Og læste hvad jeg skrev? —

Jørgen.

Nu ja —

Agnete.

Dog siger du . . .

Jørgen.

Gid den faae Skam, der driller! —

Saaledes brød han det — saaledes sad hans Briller —

Agnete.

Hvis Briller? — Hvem? —

Jørgen.

Herr Jost —

Agnete.

Ham gavst du? — Han
 har seet? —

Jørgen.

Til Fader eller Søn, det, troer jeg, var vel eet —

Agnete.

O Himmel! — at jeg og . . . ha hvi jeg skulde sende

En . . .

Jørgen.

Min Beretning er endnu ei halv til Ende —

Agnete.

Hvad meer? Tæel! —

Jørgen.

Nu Herr Jost lod søge om sin
 Søn —

Agne-

— Alnete. —
 Vort af mit Diefyn! —

Jørgen.

Men —

Alnete.

Vort —

Jørgen. (i det han gaar)

Er det min Ven? —

Andet Optrin.

Alnete alene.

Saa! . . . vel! — nu veed han alt — Ulykkelige Pige! —
 Hvi vilde du? — men vel! . . . Og han? — hvad vil
 han sige? —

Han sig tilfidesat — for hvem? — Det staaer deri —
 Brav! — Før var heller ei det sidste Haab forbi! —
 Han see sin Søn forsmaaet, af Himmel! — om
 jeg bliver

Et Offer for hans Had, og for den usle Skriver! . . .
 Og det er lidt for ham, at hægne sliq Foragt
 Paa mig — for ham, som har vor Velfærd i sin Magt! —
 Ulykkelige Mand! — min Fader! — Dog du vilde . . .
 Men Jost er Fromhed selv . . . hvi dømmes jeg saa il-
 de? —

Men hastig, som en Jld — Og — brave Mand tilgiv
 Min Driftighed! — lidt stolt — og meer end alt for
 stiv —

Saa egensindig, som den Dydige kan være —
 Vel punktlig — næsten sær i dit Begreb om Værelse . . .

Ha

Ha jeg begriber let, hvor rasende du blev,
Da du Den dumme Kål, at slye den Mand mit
Brev! —

Dg jeg! — o Harm! — hvortil kan ikke du forlede! —
Reanders bittre Spot! Hvorover kom hans Bred-
de? —

Dg min? . . . Jeg kiender ham — Dg troer jeg, at
han kan

For Alvor spotte mig? — Dg dog begyndte han! —

Dog var han Skyld i Alt! —

Eredie Optrin.

Skriver *) og Agnete.

Agnete.

(I det hun seer Skriver, som har sneget sig bag paa hende.)

Al! —

Skriver.

Lykkelige Vinde

Har blæst mig hid i Dag, o himmelske Gudinde! —

Bed

*) Jeg har den comiske Fornøielse, at kiende Herr Skrivers personlig og noie — Det er ikke just Vittighed, eller Naturens første Anlæg til et Genie, som ham fattes, men det er megen Læsning, og næsten al Dømmekraft — selvfølgelig den Smag, der alene bilder en Digter — Endog dem af hans Ideer, i hvilke enten den goddædige Natur eller et lykkeligt Tilfælde har laant en indvortes Værdie, og som under ethvert tænkende Væsens Hænder vilde blive skønnede, endog dem fordærver han, da han hverken veed at ordne, eller at temperere, eller at polere dem, — og næsten altid enten anbringer dem paa det urette Sted, eller
D giver

Ved alle Muserne! —

Agnete.

Forsværg dem ei! —

Skriver.

Min Fed

Er klippesfast — dog kun i Prosa, som De veed —

Agnete.

Der Sprog . . .

Skriver. (Han falder hende i Talen.)

De smigrer mig — dog, at De var tilstøde,

O troe mig, det har lagt Biergdynger til min Glæde! —

Dog Bierge selv er Støv! —

Agnete.

Nu er De alt for slem —

Skriver.

Atomer mod den Lyst, at kunde kildre Dem!

Agne-

giver dem en urigtig Tone — Hans Dre, det eneste som han spørger til Raads, er fornøjet naar det bliver faldt, og bedraaer ham hvert Dieblis — Man kan ikke gjøre sig noget Haab om hans Forbedring, i Særdeleshed af to Aarsager — Den ene, at han har alt for gode Tanker om sig selv; og den anden, at han har et egennyttigt og nedrigt Hierte — hvilken sidste Omstændighed alene gjør ham saa uskikket til Poesien, som en Udeland eller et alt for godhiiert Menneske er det til at være Regnskabsfører — Jeg vil imidlertid gierne troe, at der er en Deel Versifikatorer, som Herr Skriver kan oversee; men han er den sidste af dem, hvis Talent et skikkelig Menneske kan være bekiendt at tænke paa meer end ti Secunder i Træk — De som er under ham, er tillige under al Satyre; og de bør overlades til sig selv, eller til Lægerne, eller til Politiet — — —

Alnete.

Mig? —

Skriver.

(Han giver sig endeel pedantiske Mær.)

Viid! Dog Himmel! — Er mit Ansigt
sat i Lave? —

Sig! — har jeg Miner, som et Glædskabsbud bør
have? —

Alnete.

Ei! —

(Skriver.)

Nu? —

Alnete. (fortræden)

Jeg har ei Lyst —

Skriver.

Hvorledes seer jeg ud? —

Alnete.

Ha, som De vil —

Skriver.

Et Ord! —

Alnete.

Nu — som et andet Bud —

Skriver.

Ambassadeur er Franck — dog kunde det passere

For Apocryph endnu, saavel som andre flere —

Men nu til Sagen — Først —

Alnete.

De dræber mig med Snaf! —

Skriver.

Først maa De takke mig! —

Agnete.

Tak! — Millioner Tak! —

Skriver.

Dybt maa de neie — Dybt! —

(Hun neier til Jorden, og han bukter sig med en skolemæssig Heitidelighed.)

Jeg ønsker Dem til Lykke! —

Agnete. (forundret)

De mig? —

Skriver. (Han slaaer sig for Brystet.)

Jeg! —

Agnete.

Og hvormed? —

Skriver. (Han bukter sig igjen)

Ei! — med mit Mesters
stykke! —

Agnete.

O! . . .

Skriver.

Jeg har overgaaet mig selv — Mig, som De seer,
Og — uden Egen-Roes — hvad kan der siges meer? —

Agnete.

Den Ydmyghed . . .

Skriver. (som falder hende i Ordet)

Den kan undskyldes — Thi De mærker

Dog let, hvor langt mit Verk gaaer over alle Verker —

Nok,

No, at fra Seths Tractat, som dog kun saa har seet,
 Har ikke slegt et Lys bestraalet vor Planet —
 Her . . . (Han trækker et Bunde Papirer op af Lommen.)

Agnete. (forækket)

Al! — jeg beder . . .

Skriver.

Nei! — At De dog selv maa
 demme! —

Agnete.

Mig synes —

Skriver.

Om . . .

Agnete.

Jeg troer —

Skriver.

Om det er gylde Drømme —

Agnete.

Raja —

Skriver.

Hvorned . . .

Agnete.

Det er —

Skriver.

Hvorned jeg smigrer mig . . .

Agnete.

Det er min Moders Røst —

Skriver.

Da var saa lykkelig —

D 3

Agne-

Algnete.

Forlad! — Et Dieblif . . . (Hun undløber.)

Fjerde Optrin.

Skriver alene.

At . . . Kun de fire Blade! —
Kun Titelen! . . . Ei ei! — Hun gaaer — Det var dog
Skade —

Den Stakkel! — hvilken Ynk! — I Havnen af sin Lyst
Forflaaes hun, som jeg troer . . . paa Frue Lisettes Kunst! —
Hahahaha! — Det Træk! — Det var vel værd at tegne —
(Han seer sig rundt omkring, formodentlig om et Bord;
men til Uheld er der intet.)

Hvor? . . . O vi lærde Folk kan skrive allevegne! —
Og . . . da Herr Trykpapir opmuntrer mig til Flid —
Og Verden regner paa hvert Soelgran af min Tid —
Mit Pund — og nu min Bert! — min Skræder! —
Penge, Penge! —

Jaja — De største Mænd blev store ved at trænge! —
Saa var det at Homer sang sig berømt og mæt —
Og jeg . . . nunu — jeg troer — Det tegner ei saa slet —
(Han trækker et Blæhorn og en Pen op af Lommen.)
Blæk har jeg her — og Pen — Nu faae den Skam,
der bytter

Haand med en Amtsbarbeer, og Poder med en Rytter! —
Saa veed jeg dog, jeg maa, for Fanden, hvor det gaaer,
Gaae skrevet ti til tolv Tractater i et Aar! —
Her er jeg Sviger-Søn — Min Pen-Forpagter giver
En Daler for et Aar — Hei! — frist til Barket, Skri-
ver! —

Stor

Stor har du længe vært — Snart vil du blive rig —
 Saa kan Journalerne gaae hjem og hænge sig! —
 Men hvor? — Er intet Sted, hvorved man kan be-
 gynde? —

Ei skrev Diogenes sin Logik i en Tønde;

Og Tønde, Vord og Stoel er alle giort af Træ;

Og . . . Slige Skrifter bør forfærdiges paa Kne! —

(Han krammer sine Sager ud, saa godt han kan, paa en
 Stoel, der staaer bag ved Sverammen, og falder
 paa Kne ved den, for at skrive saaledes — Men
 han springer strax op igien, som en der har glemt no-
 get vigtigt — Han leder i alle sine Lemmer, og fin-
 der endelig den Bog, som han søger om.)

Ei ei! — min Navnebog! . . . nu dog — det var en
 Lykke! —

Det gyldne Skrift! — jeg troer — Herr Junkers Mester-
 stykke! —

(Han blader om i Bogen, snakker og læser imellem hin-
 anden.)

En Statsmand bruger jeg . . . Den Autor er ei klog,
 Som ei anskaffer sig den gyldne Navnebog! —

Stat — Stater — General — Ha Statsmænd . . . Jeg
 gad vide,

Hvordan man uden den fik fyldt en ærlig Side? —

Ja fyldt! — Al, mangen en maa fylde, som han kan —

Men for studerte Mænd gaaer sligt ei altid an —

Ha Navne maa dertil! — Med to til tre og flere

Maa hvert et Blad bestræes — Vi Lærde maa citere —

Hvor skal det komme fra? — Her er min Bog til Gavn —

Ehi altid kan man dog ei digte selv et Navn! —

Abas, Achitophel . . . den Jøde kan jeg bruge

Til Skrifte-Prækenen i Bartov — næste Uge —

Og Aristid, August . . . Statsmændene paa A
 Er intet værd — nei I maa man begynde fra! —
 Ei heller har det Art, naar hver en Flynder-Jyde
 Strax veed, hvis Navnet er, og hvad det skal betyde —
 Som, hvad er Salomon og slige Navne værd? —
 Jeg veed bekiendte Ting kan ikke klinge lærd —
 Zaleucus, Xenophon, Ulyss — de Navne lod sig høre —
 Men Franske klinge dog langt bedre i vort Øre! —
 Og Seneca, Sejan — Der siges meget om
 Hans lange Klammerie med Paverne i Rom —
 Et. John! . . . *) En Helgen her? — Ha Richelieu! —

Kun Skade,

At han er brugt saa tit i lumpne Ugeblade —
 Philippus, Peter Zar og Prior, Polignac —
 En Trykfeil! — ventelig Herr Prior, den Polak —
 Machiavel — Jeg troer, jeg under ham den Ære —
 Nei Mazarin! — Ja ham — ved Styr! — ham skal
 det være —

Det klinger lidt bekiendt, men meget smukt . . . Enfin! —

(Han sætter sig igien i forrige Stilling, og begynder at
 skrive, saaledes, at han tillige dicterer sig høit.)

Saa skrev den dydige, den fromme Mazarin —
 Hvad skrev han? — Ja det kan jeg hastig faae at vide —

(Han blader om i sine Conceptor.)

Her skal det staae omtrent — her paa den første Side —

Femte

*) De af Tilskuerne, som kiende Lord Vicomte af Boling-
 broke under dette Navn, veed at han var en stor Philo-
 soph og en stor Statsmand — Men, hvad hans Hellig-
 hed betrefser

Femte Optrin.

Harlequin og Skriver.

Harlequin.

(Han har været ude paa den patriotiske Expedition, at styre endeel sværmende Sæfolk og andre til rette — Og hans Patriotisme har naturligaars kostet ham en banket Trøie. Forsulgt og aandeløs, falder han meer, end løber, ind paa Skuepladsen — Men saasnart har han ikke slaaet Døren i, og veed sig i Sikkerhed, førend han, som en ægte Coujon, vender sig om imod den, og sætter sig i en pukkende Stilling — Han har følgelig ingen Tid til at bemærke Skriver, der sidder bag ved Sjerammen.)

Alv vee! — av! — uff! — Gevalt! —

Skriver. (som dicterer sig høit)

At den, som var betroet

Stats-Roeret —

Harl.

Vil I flaae en ærlig Patriot? —

Skriver.

(Der stikker Hovedet ud under Sjerammen.)

Haha! — den Nar! —

Harl.

(Der i sin Indbildningskrafts Hede ikke veed andet, end at Røsten kommer uden fra.)

Selv Nar! —

Skriver.

Stats-Roeret, bør betænke —

Harl.

Gid Ganden tog dit Roer! —

Skriver.

Sig længe paa at skienke

D 5

Harl.

Harl.

Ja du har skænket mig! —

Skriver.

En grov Forbrydere . . .

Harl.

Jeg? — det er Ægen din Skurk! — Kom om du tør! —

(Harlequin, der vil sætte sig i Positur, gjør, som man kunde vente det af ham, i Stedet for at springe frem, et stærkt Spring tilbage; kaster Syrammen, Skriveren, hans Bord og alle hans Concepter overende, og kommer selv til at ligge paa Ryggen, midt i dette Chaos.)

Skriver.

O vee! —

Harl.

Hei jeg er myrde! —

Skriver.

Mit Skrift! —

Harl.

Vær naadig! —

Skriver.

Ha forbandet! —

Harl.

Qvarteer for en, som døer af Kierlighed for Landet —

Skriver.

Bort! — (Han gjør en Bending med Armen, for at skyde sig Harlequin fra sig, som tildeels ligger oven paa ham — Ved denne Leilighed rører han ham i Ansigtet med sin Pen, som han endnu har i Haanden — Harl. som lukker Øinene stivt i af Angst, og desuden er reent forvildet i det, ved ikke andet, end at det er en Dolk, eller en Kniv —)

Harle-

Harlequin.

Skud mig for ihjel! — jeg væmmes ved en Dolk —

Skriver.

Bort! —

Harl.

Jeg skal aldrig gaae i Laug med Kongens Folk! —

Skriver.

Herr Harlequin! —

Harl.

Aha! —

Skriver.

Ler jeg ærbødigt bede? —

Harl.

For Himlens Skyld! —

Skriver.

Og hvad? —

Harl.

Stik Kniven i sin Skede! —

Skriver.

Og kiender han da ei den vidtberømte Pen? —

Harl.

(Som endelig kommer til sig selv, da han
kiender Skrivers Røst, og seer, at det kun
er en Pen, som han har frygtet sig for,
springer op.)

Jeg troer . . . Hei mener du, jeg løber langt for den? —

Skriver.

Herr Svigersfader! —

Harl.

Ei! — mig synes — ja, Herr Skriver! —

Skriv-

Skriver.

Jeg selv —

Harlequin.

Hvem kiender Folk i patriotisk Jver? —

Skriver.

Da har jeg dog en Alir, foruden Egen-Roes —

Harl.

Taja, mig kom han for som en fornykt Matros —

(Nu kommer Harlequins og Skrivers Interesse i Collis-
sion — Den ene vil gierne forelæse sit Skrift, og
den anden vil ligesaa gierne fortælle det Onde, som
han har lidt af Kierlighed til sit Hædreneland —
De tale næsten paa engang, og altid høiere og høiere,
indtil de tilsidst skriger af alle Kræfter.)

Skriver.

Eheu! . . . Hvad gielder det, ifald De fik at vide, —

Harl.

Jeg troer jeg finder det et Alir i Ryg og Side, —

Skriver.

Hvad for et Værk der laae paa denne Skriver-Pult —

Harl.

Alt jeg stak Næsen i en dum fordømt Tumult —

Skriver. (af fuld Hals)

Herr Harlequin! —

Harl. (illegemaade)

Hvad Nyt? —

(Som før, næsten paa engang.)

Skriver.

Ifald De kunde giette —

Harl.

Jeg, som en Patriot, vil styre Folk til rette —

Sfri-

=====

Skriver.

Isald De drømte om . . .

Harl.

Og lære dem der' Pligt —

Skriver.

Men hvad, isald De saae mit nypperlige Digt? —

Harl.

Og Næsestyver! — Prygl! —

Skriver.

De skulde døe af Patter! —

Harl.

For Pokker? —

Skriver.

Og kom an! — Jeg saae ja dog Der' Datter —

Harl.

Jeg lee? — Om Kongens Folk fik ham engang i Tvet? —

Skriver.

Belan! — hvad vover jeg ved at betroee ham det? —

Harl.

Nei! — Det er sikkert nok! —

Skriver.

Nu maa han mærke nøie! —

Harl.

Men kom blant Holmens Magt, og saae en banket
Trøie! —

Skriver.

Silantium! — mit Bærk er intet Børnespil! —

Harl.

Men mit var Spøg — Nei hør, hvor lystig det gif til! —

Skri-

(Næsten paa engang.)

Skriver.

Først Titelen — En Soel —

Harl.

De første Complimenter —

(Paa engang og saa høit de kan raabe.)

Skriver.

En Soel —

Harl.

Et Snudedrag —

Skriver.

For Jordiske Regenter! —

Harl.

For Ganden overdøv mig ikke med sit Skrig! —

Skriver.

Ved alle Muserne, nu skal han høre mig! —

Harl.

Ved hele Bremerholm, jeg vil, at han skal høre! —

Skriver.

En Soel! —

Harl.

Et Rumpesæd! —

Skriver.

Ha! —

(Han holder Harl. fast ved Dret.)

Harl.

Mord! — Gvalt! — mit

Dre! —

Scri-

Skriver.

En Soel! —

Harl.

En Ruffing! — Hei! — (De staaes)

Siette Optrin.

Leander og de Forrige.

Leander.

Hvorledes staaer det her? —

(Til Skriver i det han stoder ham bort.)

Saa flet belønner I Jer Vens Belgierninger? —

Harlequin.

Ja! —

Skriver.

Hvi forsmaaer han da — hvi vil han ikke skionne
Paa det, hvormed jeg vil saa rigelig belønne? —

Leander.

I rigelig? —

Skriver.

Ja jeg! —

Harlequin.

Men maa en stakkels Mand
Da ei fortælle, hvad han lider for sit Land? —

Leander.

Åværdige, jeg veed det Gode, som I nyder! —

Skriver.

Hvi kaster han da Brag paa det, som jeg tilbyder? —

Harle-

Harlequin.

Har jeg forsmaaet —

Skriver.

mit Guld —

Harlequin.

Af! —

Skriver.

Mit Akenodie! —

Harlequin.

Men glem for Himlens Skyld min Overiiselse! —

Skriver.

Min Perle, min Juvel! —

Harlequin.

Velbaarneste Herr Skriver! —

Jeg usle Martyr af en patriotisk Jver —

Skriver.

Min Soel! —

Harlequin.

Jeg kiender ja min Feil — hvor grov jeg var —

Leander.

Ei vær dog klog! — De gjør formeget af en Nar! —

Skriver.

Vel! — lad ham tabe! —

Leander.

Hvad? —

Skriver.

Ei! — kun den ringe Lykke!

At turde høre paa et uselt Mesterstykke! —

Leander

Leander.

Og tænkte jeg det ei? —

Skriver.

Som London og Paris
Har — eller vil dog vist udmærke ved en Priis! —

Harlequin.

Ei ei! — Paris! —

Skriver.

Dg en, som, troer jeg, er lidt andet
End hvad en Praktikus fortæner her i Landet! —

Harl.

Herr Sviger-Søn! —

Leander.

Fordemt! —

Skriver.

Et Værk, hvis blotte Navn
Wil skrekke Jorden, og . . . opbygge Kiøbenhavn! —

Leander.

Et Ord Herr Harlequin! —

Skriver.

De see det dog omsider —

Kort — en Historie, om Verdens sidste Tider,

Hvori blant andet er fortalt med rene Ord,

Hvorledes vi fik Krig . . .

Harl.

Ei! —

Skriver.

Med den hele Jord —

E

Harl.

Harl.

Paa mine Knæ . . . (Han vil falde paa Knæ, men Leander
forhindrer ham deri.)

Leander.

— Psui dog! — Jeg har et Ord, som hæ-
ster —

Skriver.

Da Tunis og Algier, til Straf for vore Laster . . .

Harl.

Ei ei! — naar håndtes det? —

Skriver.

Nu — De kan mærke dem
Det Aar, Totusinde, Trehundrede og Fem! —

Harl.

Av! — neppe lever jeg . . .

Leander. (til Harlequin)

Tillad mig dog, at tale! —

Skriver.

Jeg kunde vise Dem den fineste Cabale,
Som visse Statsmænd

Harl.

Ei! —

Skriver.

har spilt det samme Aar, 3

Da, til vort store Held, vor Jord og alt forgaaer —
Jeg kunde nævne Dem den Prinds, som da regierer,
Hans Generaler, og hans Underofficerer —

Hans &

Hans Hof-Poet — Kort alt —

Harl.

Ei ei! —

Skriver.

Men somme lee,

Dg ingen Idiot faaer Skrivers Værk at see! —

Harl.

Jeg dog? —

Leander.

Kom! — Det er Ting, som Narre kun kan
vide —

Harl.

Jeg dog Herr Skriver? —

Skriver.

Nei! —

Harl.

Et Heste! —

Skriver.

Nei! —

Harl.

En Side! —

Skriver.

Kun Narre vide det! — Hvor veed vi Lærde da,
Om jeg tør spørge Dem, saa meget andet fra? —
Hvorledes see vi Klart i mørke Cabinetter? —

Leander.

Gaae Ven! — Det er ei ham, hvormed den Kloge
tretter! —

Harl.

Herr Sviger-Søn! —

Leander.

Ei Snak! — Bed dog den Fiant
gaar! —

Det jeg vil sige Dem beroer Der' Belfærd paa! —

Skriver. (Han vil gaar.)

Vel! —

Harl.

For min Datters Skuld! —

Leander.

Herr Harlequin De spaser —

Der' Datter, og en Mand, som eiensynlig raser! —

Skriver.

Nu got! —

Harl.

Medlidenhed! —

Skriver. (til Leander)

De skal selv faar at see,

Paa god forsvartlig Prent, om jeg er rasende! —

(Han gaar.)

Syvende Optrin.

Harlequin og Leander.

Harlequin.

Ha! — jeg er ødelagt! —

Leander.

Nei! — men i største Fare
For snart at blive det! . . . Jeg iuste, at advare —

Der

Der er en Dom . . . Jeg troer, en Obligation . . .

Kort — Jeg vil raade Dem, at skilte Der' Person! —

Jeg har forgieves søgt Der' Datter og Der' Kone —

Harlequin.

Af! —

Leander.

Jeg begik en Feil, som intet kan forsones —

Harl.

Nei intet! —

Leander. (han trækker paa Skuldrene)

Hidsighed! —

Harl.

Kan de forsvare det? —

Leander. (som før)

Mistanke —

Harl.

Og til hvem? —

Leander.

Ha, De har alt for Ret! —

Harl.

Om Verden nu forgaaer —

Leander.

Hvor? —

Harl.

Førend jeg har fundet —

Leander.

Hvad? —

Harl.

Ei Cabalerne, hvorpaa der bliver spundet —

E 3

Lean-

Leander.

For Himlens Skyld, min Ven, nu maae De glemme
sligt! —

Det jeg har sagt er meer, desverre meer end Digt! —
Min Brud, Der' Tilstand, alt gior mig tilsidst forvir-
ret . . .

Min . . . jeg er Skyld . . . men Jost, er skrækkelig op-
irret! —

Et ulukfsaligt Brev! . . . Jeg har ei spart min Ven! —
Ei Knæfald selv — men al! — han horer ei sin Søn! —
Jeg frygter, at han strax — Alt, hvad jeg kunde giere,
Var at advare Dem —

Harl.

Nu ja — Det lod sig høre! —

Leander.

Spøg ei! —

Harl.

Nei, det er Tid, at bruge sin Forstand! —

Leander.

De er i et Korteer en arresteret Mand! —

Harl.

Saa snart? — i et Korteer! — Jeg veed hvor lidt man
lider —

Stats-Undersøgelser i vanskelige Tider —

Men naar man holder sig saa nær til Dommедag,
Saa tænkte jeg, min Ven, det var en anden Sag! —

Leander.

Ha hvem har drømt om sligt? —

Harl.

Ei! — det jeg og vil haabe! —

Leander.

Leander.

(Han vil trække ham bort med Magt.)

Kom! — hurtig! —

Harl.

Hei! — hvorhen —

Leander. (Han slipper ham.)

Dog af! — hvad vil jeg

Taabe? —

Alt er forgieves — hvor? — Nei! . . . alt forvirrer
mig! —

Alt, gjør en Daarlighed saa reent ulukkelig? —

Harl. (meget kierlig)

Hvad fattes dig, min Ven? — Du synes, at beklage —

Leander.

Alt beste Mand, der er kun et Minut tilbage! —

Harl.

Om jeg kan hielpe dig, saa siig kun frit, hvori! —

Ottende Optrin.

Puff, Geert, og de Forrige.

Puff.

Nu Naboe! —

Harl.

(Han omfavner den ene efter den anden.)

Ei Herr Puff! — Herr Geert! —

Puff.

Her komme vi! —

E 4

Lean-

Leander.

Fordømt! —

Puff.

Nu veed jeg da, hvorledes vi betaler
Vor Gield —

Leander.

Al lær ham det! —

Puff.

Ti Millioner Daler —

Leander.

For Fanden! — hvad jeg vil blant lutter — Jeg
maa see,

Om jeg kun finder et af Truentimmerne —
(Han gaaer.)

Puff.

Den Ben var vred —

Harl.

Al nei! — den Stakkelt, som jeg hører
Er ilde faren nok — Jeg negter ei — Det rerer —
Hans Banheld smelter mig — Det er en ærlig Ben —

Puff.

Gaja — Hver har sit Kors — Nu til vor Gield igien! —
Du veedst vor gamle Ret til visse —

Harl.

Paa min Ære —

Puff.

Reent ud, til Orkenøer . . . Den kunde vi undvære —
Eh bien! — Den sælger vi — Og for en Pokkers
Færd —

Den er dog, hvor det gaaer, to Millioner værd! —

Harl.

Harl.

Ei! —

Puff.

Det er lidt — nu hør! — Bort Grønland! —

Harl. (som falder ham om Halsen)

Å! — Herr Broder! —

Puff.

Det gjer vel Sagen af, saavidt Hans Puff formoder —

Et Land, som Frankerig — Forstaae i Størrelse! —

Dog ei saa got for os, som for de Fremmede! —

Du veedst en Republik, som man ei saa kan nævne —

Den kunde bruge det — Og den har Raad og Evne —

Harl.

Imellem os Herr Puff — vel Schweik —

Puff.

Nei Holland da! —

Hvor Pokker tager Schweik saa mange Penge fra? —

Harl.

Ja, du har Ret — O snart! — Slaae til! —

Puff.

Ru — hele Landet

Just ei — hvad om vi og beholder et og andet? —

Der er dog nok igien — Den Østre Kant er størst —

Og dog — Jeg veed min Grund — Den vil vi sælge

først —

Harl. (i Tanker)

Jaja —

Puff.

Hvad mener J? — Jeg haaber, at man sanker

Det meste — Harlequin! — Hvorfra de dybe Tanker? —

Harl.

Hvor længe har vi vel, om jeg tør spørge Dem,
Til Aar Tatusinde, Trehundrede og Fem? —

Puff.

Hvad? — og hvorfor? —

Harl.

Nu ja — det var kun for at vide,
Om alt det Lapperie kan blive solgt i Tide —

Puff.

Hvorfor det Aarstal just? —

Harl.

Nu — i Fortroelighed! —
Der har jeg, Naboe Puff, saa min Betænkning ved —

Puff.

Ei der er længe til — Men hør! — Nu vil man spare
Ja — sælge kan enhver, dog bedre var, at spare —
Og det har Puff betænkt — Thi Naboe, overalt
Er det ei heller nok, at faae vor Gield betalt —
Mit mindste — Thi man veed, hvor høit jeg elsker
Landet —

Og om jeg Dag og Nat beklummer mig om andet —
Mit mindste Forsæt er, for evig at befrie
Mit Land — især den Stad, som jeg er Borger i —
Men frem for alle dem, som kummerlig og længe
Maa trygle Renterne af deres egne Penge,
Og faae dem kun med Knur — og trues med Ra-
bat —
Dem vil jeg først befrie for Skyggen selv af Skat —

Harl.

Harl.

De Stakler først? — og saa? —

Puff.

Det er dog alt for meget,
At svare Skat af Pant, og Renter af sit eget! —

Harl.

Og saa? —

Puff.

Ei Skyldnere! —

Harl.

Dem vil du? —

Puff.

Om jeg vil? —

De pantes ud for Skat, før Folk kan komme til —

Harl.

Haha! —

Geert.

Og denn med Gæst? —

Puff.

Vist Naboe Geert! —

Barberer

Skal fries for Lugten selv af sliig en Ereqverer! —

Geert.

Jch dakker Dem —

Puff.

Hvortil forleder ikke Trang? —

Betroe vi dem vor Hals dog ugentlig engang —

Geert.

Geert.

Aha! —

Harl.

Den bedste Mund paa Amtet! — Er du da
Forstummet? —

Geert.

Nei! —

Harl.

Nu vel! — Og kan du snakke! —

Geert.

Ja! —

Harl.

Ja! — Nei! — og en Barber! — en Patriot! —

Puff.

Det kommer —
Han lærer vel vort Sprog! . . . Og leve vi til Som-
mer . . .

Geert.

Den vil ei slide mig — Som jeg dem sige schal —
Min Hoved, eller og den Danske Sprog er gal! —

Harl.

Til Sommer — han vort Sprog? — For Pokker! —
vil I quæle

En Christen? — Lever han til Morgen uden Mæle? —
Ei sprekken Sie kun væk! — Der Sprog ist Vre vært —
Da ich kun var so høi, hab' ich schon Tydsk gelært! —

Puff.

Nei! — er Herr Geert min Ven — og om han ellers venter
Taalmødighed af mig med hans forfaldne Renter —

Saa

Harl.

Und Holstein? — Hadersleb? — Neumünster? —

Puff.

Drømmer du? —

Er Holsteen Dannemark? —

Harl.

Nei! — Du har Ret endnu! —

Puff.

Betænk nu, hvad vi vandt! — kun blot — hvor stærk
foreger

Bor Handel sig! — Den med saa mange skionne Bøger?
Naar Folk først lære Dansk . . .

Harl.

Ei paa min Troe! — hvor blind! —

Hvor toffet jeg dog er, at det ei saldt mig ind! —

Lær Dansk min stakkels Geert! —

Geert.

Ja — Men de høie Tønen,
Hvori Herr Puff, so schön, betalt ti Millioner —

Befriet sin Land, und gjør sin Sprog almindeligt!

Er patriotisch nok — Nur ich versteh' sie nicht! —

Puff.

Geert! — atter Indsk? — Han veed . . .

Geert.

Herr! — hold mig det til
gode! —

Niende

Geert.

Aha! —

Harl.

Den bedste Mund paa Amtet! — Er du da
Forstummet? —

Geert.

Nei! —

Harl.

Nu vel! — Og kan du snakke! —

Geert.

Ja! —

Harl.

Ja! — Nei! — og en Barber! — en Patriot! —

Puff.

Det kommer —

Han lærer vel vort Sprog! . . . Og leve vi til Som-
mer . . .

Geert.

Den vil ei slide mig — Som jeg dem siige schal —
Min Hoved, eller og den Danske Sprog er gal! —

Harl.

Til Sommer — han vort Sprog? — For Pokker! —
vil I quæle

En Christen? — Lever han til Morgen uden Mæle? —
Ei sprekken Sie kun væk! — Der Sprog ist Vre vært —
Da ich kun var so høi, hab' ich schon Tydsk gelært! —

Puff.

Nei! — er Herr Geert min Ven — og om han ellers venter
Taalmødighed af mig med hans forfaldne Denter —

Saa

Saa Dansk med danske Folk! —

Geert.

Jaja — Jeg selv empfant

Wie vigtigt! —

Harl.

Stakkels Geert! — saa staaer din Mund
i Pant? —

Puff.

En stolt og dum Foragt, for Sproget, og for Landet,

Er vemmelig —

Harl.

Ei Psui! — Hvor stinker den forbandet! —

Men Hiertet bløder mig for en betrængt Barbeer,

Som dog er frisk og sund, og ei kan snakke meer! —

Jaa — En, som kommer med sit: Das ist Quark, men
draussen

Da solltet ihr kun sehn! — Bey mir in Sachsen-Hau-
sen! —

Da dreht man Halsen um aufs lumpne danske Kram;

Jaa den Landstrygere! — sly Mundten til paa ham! —

Den deutsche Patriot, som lod sig gut betalen,

For at forvirren Folk, at fressen und at pralen,

Og dog af Dovenskab ei gider lært vort Sprog! —

Jaa — du har Ret — Slaae Laas for Munden af det
Drog! —

Men Geert — Ein guter Ben von allen Potentaten,

Et stakkels got Bestfris, som kun barberer Staten! —

Geert.

Ei Herr! — um Himlens Skild! — Jeg er en Patriot! —

Og Staatens Bol, so gut, als Deres Skiæg betroet —

Harl.

— Harl.

Ja saa! — Det glemte jeg — Men got! — Og kan
man være

En Patriot, og stum tillige? —

Puff.

Man maa lære! —

Harl.

For Pokker! — Være Folk, at snakke uden Mund? —

Betænk! — og i vor Snak bestaaer dog alt vort Pund! —

Nu at nedgrave det? — hvorfor saa grim? — hvad
nøder

Dertil? du kan dog Tydsk saa got, som andre Jøder! —

Puff.

Ei ei! —

Harl.

Vi hade Tvang — Hvorfor da tvinge ham? —

Puff.

At tale Tydsk, og selv at høre Tydsk, er Skam! —

Harl.

Men her? — imellem os? —

Puff.

Tydsk er en Gift for Landet —

Alt vor Fortred er Tydsk! —

Harl.

Ei! —

Puff.

Tydsk er reent forbandet! —

Harl.

Harl.
Und Holstein? — Hadersleb? — Neumünster? —

Puff.
Drømmer du? —
Der Holsteen Dannemark? —

Harl.
Nei! — Du har Ket endnu! —

Puff.
Betænk nu, hvad vi vandt! — kun blot — hvor stærk
forøger

Bor Handel sig! — Den med saa mange skionne Bøger?
Naar Folk først lære Dansk . . .

Harl.
Ei paa min Troe! — hvor blind! —
Hvor tosset jeg dog er, at det ei faldt mig ind! —
Lær Dansk min stakkels Geert! —

Geert.
Ja — Men de høie Tønen,
Hvori Herr Puff, so schön, betalt ti Millioner —
Befriet sin Land, und gjør sin Sprog almindeligt!
Der patriotisch nok — Nur ich versteh' sie nicht! —

Puff.
Geert! — atter Tydsk? — Han veed . . .

Geert.
Herr! — hold mig det til
gode! —

Niende

Niende Optrin.

To af Rettens Betienter og de Forrige.

Den første Betient.

Han er her dog — Det Held var neppe at formode —
Herr Harlequin! — vi har . . .

Harl. (han falder ham i Ordet)

Hvem vil De tale med? —

Den første B.

Vi har . . .

Harl. (som før, og saaledes bestandig)

Velkommen B. n! — Behag at sidde ned! —

Den første B.

Vi staae som helst — Vi har . . .

Harl.

Ja, vanskelige Tider —

Den første B.

Men —

Harl.

Men Taalmodighed! — Det klarer op omfider —

Den første B.

Vi . . .

Puff.

Harlequin, den Ting seer ei saa rigtig ud —

De got Folk pleier ei at være Lykke-Bud —

Den første B.

Nei, alt for sandt —

Harl.

Maaffee Matrosen — Det er troeligt —

Ei ei! — Jaja det Folk er ei saa hastig roeligt —

Den tredje

Den første B.

Vi har —

Harl.

Ei! —

Den første B.

En Arrest —

Harl.

Hvor mange? —

Den første B. Denne Dom

Skal vise det! —

Harl.

Alt dømt? — Kom Naboe! — hurtig! — kom! —

(Han vil løbe bort, men Betienterne holde paa ham.)

Den første B.

Hvorhen Herr Harlequin? —

Harl.

Ei de kan exequeres,

Før vi —

Den første B.

Nei det er Dem, min Ven, som arresteres —

Herr Jost, Der' Creditor —

Puff.

Ha jeg har længe vidst,

Hvordan det vilde gaae den Drømmere tilsidst! —

Harl.

Hvem skal det gielde? —

Puff.

Dig — Nu Dømsmer sørg for Landet! —

Dagdriver! — Sladderhank! — ha hvem har ventet andet? —

En doven Ødeland! —

Den første B.

Herr Puff, det er vel best
At Dommen bliver ham lovmæssig forelæst —

Puff.

Fordømt! —

Harl.

Hvad fattes dig? —

Puff.

Got Haandtag i dit Dre! —

Den første B.

(Han trækker et Document op af Lommen, og vil
begynde at forelæse det.)

Hof- og Stads- —

Harl.

Hvad har jeg med Hoffets Stads at gjøre? —

Den første B.

Nu — for at være kort —

Puff.

Du est min Debitor! —

Det veedst du — Det er Tid, at andre see sig for! —

(Han gaaer.)

Geert.

Aha! —

Harl.

Hvad? — raser Folk! —

Geert.

Der Pulmo war benyane
Zerplakt — So gieng es einst dem grossen dicken Brähe —

Den n

Den første B.

Saa som Herr Jost . . .

Geert.

Dog sandt! — Vesica war es nur —

Den første B.

Saa som . . .

Geert.

Jch wünschte mir den salig Mand i Eur —

Den første B.

Herr Jost —

Harl.

Hvad vil J Jost? — Sig frem! — Jeg kien-
der Manden —

Den første B.

Saa som Herr Jost —

Harl.

Jeg troer, den Kål har tabt Forstanden! —

Geert.

Ein Kataplasma nur — Jch seke ti mod et; —

Berstehn sie mich mein Freund, den Uheld var ei skeet!

Den første B.

Nei! — Al Biddløstighed er, som jeg seer, utidig —

Kom Ven! — Herr Harlequin antegnes som gienstridig —

Og vi forsikre os —

Harl.

Hvad? — hvilket? —

Den første B.

Hans Person —

(De gribe Harlequin og slæbe ham bort, uagtet alle
hans pudseerlige Modstræbelser.)

F 3

Harl.

Harl.

Gevalt! — Er det honet? — Hei! — to mod en Coujon...
En Patriot? — Gevalt! — Geert! — Naboe!...

Geert. (Naar de er horte.)

Ja, ich komme —

Nur frisch! — Jeg har Bestick und Pflaster i min Komme —

Nur keinen Heller nicht — Doch Staats-Projecte genug —
Puff, der verdamte Kerl, der ist mir auch zu klug! —
Ei Freund, du kömst mir recht! — Betal ti Millionen! —
Denn plagt der Knicker mich für zehn verfluchte Kro-
nen! —

Hvor sturt! — Ven obenfra curirt man nicht den Stat —

(Han trækker et Papir op af Kommen.)

Hier hab' ich ein Elystier, das sich gewaschen hat! —
Ei! — bist du, wie du sagst, ein Freund von deinem Lande,
So kom und bringe mir mein Lazareth zu Stande! —
Sæt min Stats-Hospital i Stand, und siig mig da
Ob Geert nicht weiß, hvad Kant man schal beginde fra —

(Han gaaer.)

— Ende paa den anden Handling. —

Tredie

Lisette, Agnete, siddende hver i sit Hjørne,
og Tørgen.

Jørgen.

Saa — nu er min Person, og Burmans, kun tilbage —
Og gjør de, som jeg troer, sig Skrupler ved at tage —
O Endskjønt det mueligt er en blot Jorglemmelse —
I Thi Vender selv og Høns er arresterede —
I Fra Husbond af — hihi — mit Hierte maatte bløde —
O Ham tog Herr Jost — men Puff, den ublue Christne
Jøde —
O Han lugter paa en Miil Personer af Bærdie —
O Han trak min Bliff, hvem veed, i hvilket Slutterie! —
Uk! — tænkte du paa slikt i Morges? — Du fortærte
O Dit Joer saa skildt, saa trygt, saa roelig i dit Hierte! —
O Du . . .

Got! —

Hvorledes? — God? —

Det er den Frugt jeg har
 Af al min Kiærlighed til den forgiorte Nar! —

Jørgen.

Madammens Kiærlighed i al Respect og Ære;
Men Næ er aldrig Bliss, og skal han ikke være! —
Han var saa klog som jeg — En Engel i Forstand —

Lisette.

Gaae Dosmer, med din Snak! — Jeg taler om min
Mand —

Jørgen.

Ja saa —

Agnete. (Sun springer op.)

Gaae Jørgen! — spring! — Pedanten! — Bed
ham komme! —

Lisette.

Hvad skal den Gæst! —

Agnete.

Nu got! — Det vil dog ærgre somme —
Ha den Troeløse skal . . . jaja . . . Du skal dog see,
Om . . . nu, hvi gaaer du ei? —

Jørgen.

Hvad? —

Agnete.

Om Meenedere —

Jørgen.

Hvorledes? —

Agnete.

Ekynd dig dog! —

Jørgen.

Men Jomfrue! —

Agnete.

Om Uhyrer —

Hyæ.

2. Hæner —

Jørgen.

Mon hun da fortæller Eventyrer? —

Agnete.

2. Nu snart! —

Jørgen.

Hvorhen? —

Agnete.

Om — ha! — mit Hierte splittes ad! —

Jørgen.

2. O vee! —

Agnete.

Barbar, du er for nedrig til mit Had —

Jørgen.

2. Men Jomfrue! — med Forlov! — Det er dog Synd
at skielde,

0 Et Christen Menneske, for psh, med Tugt at melde! —

Agnete.

2. Men Jørgen siig mig da, hvorefter venter du? —

Jørgen.

2. Og veed jeg da, hvorhen? —

Agnete.

Det veedst du ei endnu? —

2. Nu vel! — den fjerde Gang! — Gaae Jørgen! — hent
Herr Skriver! —

Jørgen.

2. Men den Omstændighed fortaug hun i sin Iver —

0 Pedeller, Murmeldyr, Rabarber — faae den Skam,

2. Der strax forstaaer af slikt, at jeg skal hente ham! —

Alnete.

Og nu? —

Jørgen.

Endskjønt jeg troer, hans Viser og hans Gril-
ler

Kan virke nok saa got, med Tugt, som andre Piller —
Ehi . . .

Alnete.

Jørgen! —

Jørgen.

Om jeg skal tilstaae den hele Sag —
Nu veed hun den Rolik, jeg sandt forleden Dag —

Alnete.

Nu Himmel! —

Jørgen.

Kort og got, han —

Alnete.

Skal det vare længe? —

Jørgen.

Han havde givet mig en Bog i Drifkepenge —

Alnete.

Endnu? —

Jørgen.

Jeg læste den, og det var Skyld deri —

Alnete.

Skal det betyde Spot? — er det et Kaserie? —

Jørgen.

Men Jomfrue, Bogen selv kan best oplysse Sagen —

Alne-

Agnete.

Q Du vil —

Jørgen.

Jeg troer, hun skal fornemme det paa Sma-
gen —

Agnete.

Q Du vil ei gaae? —

Jørgen.

Du ja — jeg springer —

Agnete.

Hils fra mig! —

Q Og, om han har mig kjær, at han da skynder sig! —

(Jørgen gaar til Døren, hvor han vender sig og
bliver staaende.)

Agnete.

Q Leander skal dog see, om Grusomhed — om Smerte —

Q Om Nød — om Tab af alt fornædrer dette Hierte! —

Q Det — ja det eneste, vi raade for endnu! —

Q Uædle, det var dit —

Lisette.

Men hvem beskylder du? —

Agnete.

Q Ja dit — jeg gav dig det — Dog, du forsmaaer, som
Gave,

Q Det, som du paa dit Bink, mig uadspurgt kan have —

Q Ha troer du, det var skabt til slavisk Eiendom?

Q Dog — af! — maasse han ei bekymrer sig derom —

Jør.

Jørgen. (som kommer noget bedre frem)

Saa har jeg —

Alnete.

Hvad? — endnu? —

Jørgen.

Jeg har —

Alnete.

Hvad vil du sige? —

Jørgen.

Det er ei just — men dog — betragter man tillige —

Alnete.

Du raser aabenbar —

Jørgen.

De skulde troe maaskee,

At jeg, som Puff og fleer, var umedlidende —

Alnete.

Hvorhen med al den Snak? —

Jørgen.

Men før de skulde tænke,

At jeg . . .

Alnete.

Forklar dig! —

Jørgen.

Nei! — Langt heller vil jeg skænke —

Alnete.

Hvad? — hvilket Jørgen? — tael! —

Jørgen.

(Han rejser Haanden frem, som en der skal tage imod Penge.)

Jeg havde vel en Ben . . .

Alne

Agnete.

Ha nu forstaaer jeg dig — ei sandt? — et halv Aars
Løn? —

Her! — tak for god Credit! — saameget er tilbage —

(Hun vil give ham Penge, men han holder Hænderne paa Ryggen.)

Jørgen.

Nei giem det lidt de har! — O det var Synd at tage! —

Agnete.

Strax! —

Jørgen. (Han græder.)

Skaan for Himlens Skyld! — Det var ei meent
saa slet! —

Agnete.

Kom! — Det tilhører dig —

Jørgen.

Men de behøve det —

(Han gaaer.)

Agnete.

Ha! — see dit Værk Tyran! — kom! — nyd dets første
Prøver! —

Leander, det er mig, som du saa haardt bedrøver? —

Saa grusomt straffer du min rene Kierlighed? —

Dog! . . . mueligt det er den, som du vil skilles ved! —

Maaskee Foragt! . . . Ha nei! — Han mig? — Det
kan ei være! —

Foragt! — nei det er meer, end jeg formaaer at bære! —

Al! — thi jeg haaber dog, at han kun hader mig! —

Den, man foragter — gjør man den ulukkelig? —

Stolt,

Stolt, som han er, og vred! — Ei sandt Mama, han
hader? —

Lisette.

Du drømmer med dit Had! — beskylld din galne Fader! —
Han har opirret Jost —

Agnete.

Saa burde dog en Ven,
En, i hvis Magt det stod, formilde den igien! —
Jost kan ei see sin Søn's Bekymring ubevæget —
Et Ord var nok — dog nei! — Et Ord var alt for meget! —
Og Forbøn? — turde jeg vel haabe den af ham,
Hvis Stoltthed selv har søgt vor Uheld og vor Skam! —
Den Skriverske Contract fornærmede hans Ære! —
Hævn og Mistanke var hans ædle Drivefiære! —
Han selv tilstod dem før — Og derfor viser han
Min stakkels Fader nu, hvad Magt og Grumhed kan! —
Leander har kun lyst at vinde mig med Trette! —
Han hvem? — min Fader

Andet Optrin.

— Harlequin, Lisette og Agnete.

Harl.

(Han omfavner den ene efter den anden.)

Al min Datter! — min Lisette! —

Lisette.

Hvorledes? —

Harl. (til Agnete)

Skynd dig! — siig til alle Menneffer —

Band paa til Rød, at jeg er ei at finde her! —

Lisette

Lisette. (Hun stikker i at græde.)

O Mand, hvad koster du mit alt for enime Hjerte! —
Din Frihed, som jeg seer — al! — den fornyer min
Smerte! —

At see sin halve Siæl slæbt i et Slutterie! —
Hvor haardt! — dog sliq en Nar — Du burde døe
deri! —

Harl.

Stil dog din Graad! —

Lisette.

Ha jeg vil smelte bort i Taare! —
Hvorledes har de glemt at binde sliq en Daare? —

Harl.

Forviisl ei reent min Skat! —

Lisette.

Min lille søde Mand! —

Harl.

Min Snut! —

Lisette.

Naar vil du dog faae Menneske Forstand? —

Harl.

Ei ei! — Du rører ved min Byld — Gid Himlen tage
Mit alt for store Pund kun snart igien tilbage! —
Jeg, som en dyb Forstand har gjort uslykkelig,
Jeg skulde . . .

Lisette.

Kom du hjem, for at opirre mig? —

Harl.

Harl.

Koldfindig! —

Lisette.

Jeg endnu? — Vor Velfærd blev forø-

det —

Det, veedst du, saae jeg paa, med Hænderne i Skis-

det —

Men du at prale her! — Du med Forstand — Du

Nar! —

Troer du, jeg er et Dyr som ingen Galde har? —

Harl.

Vel nok! — men veed hun da, hvorfor man lod mig

sette —

Hvad Stats-Raison? —

Lisette.

Fordømt! — nei det er tungt at

giørte! —

Stats=Sladder, Stats=Hansvurst, og evig Stat og

Stat! —

Hvorfor indslutter man en liderlig Krabat? —

Gaae! — spørg Herr Jost! —

Harl.

Hvad han? —

Lisette.

Hvem ellers? —

Harl.

Den, som grunder

Dybt i en Sag, seer let, hvis Aand der stikker under,

Og, at en vis unævnt har Fingrene deri —

Lisette.

Lisette.

Og hvem? —

Harl.

Ei! —

Lisette.

Svar mig først, hvorledes blest du
fri? —

Harl.

Man taler ei saa høit om Stats-Begivenheder —

Lisette.

Forbandet! —

Harl.

Nu jeg tør vel hvidske det til Eder . . .

Agnete. (som hører nogen komme)

Skiul sig min Fader! — Snart! —

Harl.

Åk, om I røbe det! —

Lisette.

Hvad? —

Harl.

Det jeg nu har sagt —

Agnete.

O snart! — i Kammeret! —

(Hun skyder ham ind i et Side-Kammer.)

Lisette.

Hvad har han sagt, den Nar? —

(Da hun seer, at det er Skriver, som kommer, gaar
hun hastig bort.)

Agnete.

Åk alt! —

G

Tredie

Tredie Optrin.

Skriver og Agnete.

Skriver.

Saaledes uiler

Nat-Ravnen til sit Hiem, naar Morgenrøden smiler,
Og Schmaussen, naar han har en Berel at fornøje,
Og onde Rygter, og det morderiske Vlye —
Saa slyer det svangre Segl for raske Virvelvinde,
Som jeg, da jeg fornåm en Lust fra min Gudinde —

Agnete. (fortræden)

Herr Skriver! — meer, end nok! — Der' Jil forbin-
der mig —

Skriver.

O Dag, med hvilken Steen skal jeg betegne dig? —
O gyldne Leilighed! — Forryllende Camoene! —
Et Ord! — Forklar, hvori — hvormed din Træl kan
tiene! —

Endskjønt min Pythia har sagt mig, hvad det er —

Agnete.

Nød er som Ild, der snart opdages af enhver! —

Skriver.

Nød? — Ja ved Jupiter! — Nød nok! — men snart
opdage? —

Der exciperer jeg — Tillad mig, at undtage! —

Thi ved Calliope, kun tre til fire veed

Den Krig, som forestaaer den hele Christenhed —

(Harlequin stikker Hovedet ud af et Vindue, som er
over Kammer-Døren, hvilket han gjør af og til i
dette Optrin.)

Agne-

Agnete.

Hvad? — hvem? —

Skriver.

Den liden Hob Drester, eller Benner —

Den, som har Fri-Billet til Hiertet af din Tiener —

Den, som gaaer ind og ud i din Tilbeders Bryst,

Og dristig roder i hans hemmeligste Lyst! —

Agnete.

De drømmer, eller jeg! —

Skriver.

Bed Himlens Elementer,

Kun fire saae min Soel for Jordiske Regenter! —

Mit gyldne Manuscript! — troe mig! — Jeg veed
det best,

At otte Dren kun har hørt det forelæst! —

(Han trækker sine Papirer op afommen.)

Agnete.

O Himmel! —

Skriver.

Fire kun! — men du, som Zeus bestemte

Til den ei ringe Lod, at glimre som den Femte —

Endskjønt dit gyldne Navn staaer øverst i min Siel —

Dit Bink bestemme nu min Muses Bee og Vel! —

Hem! —

Agnete.

O forskaan! —

Skriver. (Han begynder at læse.)

En Soel . . .

Agnete. (som falder ham i Ordet)

Er det, jeg mindst kan taale! —

G 2

Skriv

Skriver.

Forstaae mig ret! — En Soel —

Agnete. (som før)

Ei selv dens mindste Straale! —

Skriver.

Men hun forstaaer mig ei — En Soel —

Agnete.

Bort! — sluk den ud! —

Skriver.

En Stjerne da —

Agnete.

Og ei det mindste Stjerne-Skud! —

Skriver.

De skiertser —

Agnete.

Ve mig! — Skiertse? — Kan Soel skin
da fornøie

Et Bryst med aabne Saar? — et taareblendet Dø? —

Skriver.

Min Soels moralske Glands er som en malet Ild —

Skiont visse Statsmænd ei vil finde den saa mild —

Den, hvis opblæste Siel Satyrens Straale rammer,

Ia den fortæres snart af Psegetonske Flamme! —

Men du, hvis fromme Siel, den stille Naane lig,

Er glad ved Solens Glands, hvormed den pryder sig —

Agnete.

O ve! —

Skriver.

Du kan, som den ved Hundebieffet . . . smile

Ved Satyrs skarpeste Svovl-Flamme svangre Pile! —

Agne-

Agnete.

O Viglipukli! —

Skriver.

Hem! — En Soel —

Agnete.

O Regio! —

Skriver.

Hvorledes? —

Agnete.

Lad dog en uskyldig Siæl med Noe! —

Skriver.

Hvad? —

Agnete.

Ved Forglemmelsens brand-guul-sort-sprengte

Bande —

Ved Lethes Flod, hvori dit Manuscript skal strande —

Ved Tavsheds Throne — Ved den Nord-Tis-mærke

Poel,

Besværger jeg dig, Aand! — forsvind med samt din

Soel! —

Skriver.

Ohime! — hvilken Gud besvangrer dine Læber

Med Bardenes Jld? — med Spøg, som kildrer, naar
den dræber? —

Agnete.

Min Spøg? — Nei, sig min Angst! — her . . . see

den kolde Sved! —

Er det at martre mig i min Elendighed? —

Skriver.

Hvad? — hvilken? —

Agnete.

Plage-Aand! — spørg! — drill....

O vee! — mit Hierte! —

(Hun holder Haanden for Dinene, som en der har ont.)

Skriver.

Men hvad er Aarsag i saa kæmpestor en Smerte? —

Agnete.

Alf der . . . (Hun peger paa Papirerne, og vil betyde ham, at han skal giemme dem.)

Skriver.

(Som ikke forstaaer andet, end at han skal læse.)

Ja strax! — En Soel —

Agnete.

Hvad? — Kaserie! —
endnu! —

Skriver.

Nu vel! — Et Lys! — Et Skin! —

Agnete.

Forræder, spotter du? —

(Hun snapper hans Soel fra ham, river den i saa mange Stykker, som hun vel kan, og kaster dem hen i en Krog —)

Skriver.

I Guder! — Furie! — mit Manuscript! — Mes-
gære! —

Holdt! — min Forlegger! — O min Middagsmad! —
min Vre! —

Min Skræder! — O min Soel! —

Fierde

Fjerde Optrin.

Harlequin (der ved denne Larm glemmer den Morsag han har at skule sig) og de Forrige.

Harl. (efter endeel latterlige Ophævelser)
Der ligger nu den Skat,

Du negtede mig før! —

Skriver.

Hyæne! — Tigerkat! —

Harl.

Er Manden flog? —

Skriver.

En Bjørn var uden Tvivl din Amme! —

Harl.

Nei, Mette var en Gied —

Skriver.

Fra Ulve maa du stamme! —

Harl.

Fordømt! — En ublue Digt! —

Agnete.

D gaae min Fader, gaae! —

Hans Høfligheder er ei værd at agte paa —

Harl.

Fra Ulve? — Hvilken Gift! — Ved Himlen, blot Sa-
tire! —

Min Grand-Papa beed Gaar? — min Mormoer gif
paa Fire? —

Men mærker du den Braad, som ligger skjult deri? —

Agnete.

(Med en Uroelighed, som hun lader see dette hele
Optrin igiennem, ved at gaae frem og tilbage, og
ved af og til at legge Dret til Døren.)

Mig synes ... kom! — o kom! — (Hun vil trække Harle-
quin bort.)

Skriver. (der beseer sin Soels Ruder)

O Styr! — o Kaserie! —

Harl. (til Agnete)

Ulv Jarl var fordum en berøgtet Stats-Forbrynder —
Forstaaer du — seer du, hvad min Ulve-Slægts bety-
der? —

Skriver. (som før)

Vi var Trojaner! —

Harl.

Hvad? —

Skriver.

Vor Roes var fordum stor! —

Harl. (til Agnete)

Mærk vel! — Trajanus var en Statsmand, som jeg
troer! —

Skriver. (til Agnete)

Harpie, som jeg ei aflader at tilbede,
Hvormed optændte jeg din Egnild-svangre Brede? —

Harl.

Hvad? — svanger? — Dog det er ja klart — han me-
ner mig —

Thi Egnild, som man veed, er Oprør eller Krig! —

Skri-

Skriver. (til Agnete)
 Svar! — hvi forgik min Soel ved Straalen af din
 Iver? —

Agnete.
 Nu vel! — Den gif for vidt! — tilgiv mig det Herr
 Skriver? —

Dog troe mig, at i Angst, som den, hvori jeg er,
 Dpirrer intet meer, end Forelæsninger! —

Skriver.
 I Angst? —

Agnete.
 Ja — helst naar Raad og Hielp er det vi
 vente! —

Skriver.
 De Raad og Hielp? —

Agnete.
 Det var derfor, jeg lod Dem hente! —

Skriver.
 Hvori? — Hvad fattes Dem? —

Harl.
 O Underværk! — og veed
 Herr Skriver ei endnu den Stats-Begivenhed? —

Skriver.
 Og hvilken? —

Harl. —

At Herr Jost for nyelig lod mig sætte,
 Dog per Commission, som De da selv kan giette —

Kort — at jeg under Skin af Gield blev arresteret —

Skriver.

Og undløb? —

Harl.

Ja — men alt mit Gods er confiskert! —

Skriver.

Der' Gods? —

Harl.

Den sidste Skieru! —

Skriver.

For Gield? —

Harl.

Nu Ven, jeg tænker
De kiender meer, end jeg, til visse Statsmænds Ræn-
ker! —

Thi Jost har altid vært min alt for gode Ven! —

Skriver.

Er Gielden virkelig? —

Harl.

Jeg kan ei negte den! —

Skriver.

Der' Gods? —

Harl.

Det har Hans Puff af Venfkab vildet tage
I sin Beskyttelse —

Skriver.

Er inter meer tilbage? —

Harl.

Harl.

Jeg selv! — min Stats-Forstand! —

Skriver.

O Himmel! — intet meer? —

Harl.

Og min Lissette, og min Datter, som De seer! —

Skriver.

Den Furie! — o Styr! — En tiggefærdig Pige

Har turdet vove sligt mod mig og mine Lige! —

Harl.

Herr Sviger-Søn! —

Skriver.

Herr Gæst! — ei vist en aspist
Nar! —

En nøgen Ignorant! — en herlig Sviger-Får! —

Harl.

Hvem? — hvad? —

Agnete.

O hyppeligt! — o skönt! — bliv ved
min Herre! —

Harl. (meget kierlig)

Min Ven! —

Skriver.

Det Dienavn forskyldte jeg desverre! —

Ja! — Jeg nedlod mig til en vis — Nedladelse —

Et vist —

Harl.

Er det en Drem, og sover jeg maaskee? —

Agne-

Agnete.

De vaagner af en Drøm! —

Skriver.

Han vaagner? — Ha hvor ilde
For ham, og for enhver, der vaagner alt for silde! —
Sæt nu! . . . ifald han fik et Gran af sund Forstand,
Hvor bittert blev ham da herefter Brød og Band! —
Men roelig! —

Harl.

Han er fuld! —

Skriver.

See her min Haand! — du bli-
ver —

Du døer den Gæst, du er —

Harl.

Hei lystig, Broder Skriver! —

Hvad koster Flasken? —

Skriver.

Bort med slig Fortroelighed,
Hvis mindste Skin en Mand, som jeg, maa rødme
ved! —

Hvad maatte Verden og vort lærde Selskab dømme? —
Man kunde troe tilsidst, at jeg sandt Smag i Drømme;
Om jeg endnu blev ved at taale dem af dig,
Da her er intet meer som kan undskyldte mig! —
Til Daarekisten gaae! — der sfiærts med dine Ege,
Du Ddeland, som vil bestyre Land og Rige! —
Du Gienfærd af en Nar! — Fordrukne Ostrogot! —
Gjør dig en Stat af Straae, du Pesthuus-Patriot! —

Harl.

Harl.

Spjessue! — Giedehams! — Hugorm, hold op at
stikke! —

Bort af mit Huus! —

Skriver.

Bort? — Nar, jeg er der ikke! —

Det er ei dit — dog vel! — Herr Jost, min gode Ven —

Harl.

Forræder! —

Skriver.

Skjul dig kun! — vi samles vel igien! —

(Han gaaer.)

Femte Optrin.

Harlequin og Agnete.

Harlequin.

O Corfig! — o Tartuff! —

Agnete.

Tak Himmelen, min Fader! —

Harl.

Gift! — Edder! —

Agnete.

Det er Gift, som gavner meer end Skader! —

Harl.

O!

Agnete.

Ugt det Edder høit, som skærper Dinene! —

Ja sømme — beste Mand! — nu først — nu kan De se! —

Harl.

Harl.

Hvad først? — til Blosbierg med din Kierlinge. Mo-
rale! —

Har jeg ei længe seet den Helvedes Cabale? —

Den, som et vist Partie har spilt mod min Person? —

Men at Forræderen! — at han var der' Espion! —

Han! — min Fortroeligste! —

Agnete.

O snart! — en anden! — verre! —

En — O! —

(Hun vil trække Harlequin ind i Kammeret, men, da hun ikke kan faae ham afsted, løber hun hen, og gjør sig noget at bestille med sin Syeramme —)

Siette Optrin.

Leander og de Forrige.

Harl.

Min bedste Ven! —

(Han omfavner Leander meer end engang paa det venligste, og søger ved allehaande latterlige Caprioler at udtrykke sin Glæde over at see ham.)

Leander.

Er det Der' Ord, min Herre? —

Er det at sfiule sig? — De vover at gaae hjem? —

Er da Der' Huus et Sted, som kan fordølge Dem? —

Agne-

Agnete.

Hvorledes? —

Harl.

— Nu min Ven! — mig længtes —

Leander.

Al, mit Hierte

Undskylder Dem! — min Siæl er øm og blød af Smer-
te! —

Og dog er Længsel sød — Dens Jld er himmelsk Lyst! —

Dens Nag er Salighed, som kryber i vort Bryst! —

Harl.

Hei! — sværmer Mennesket? —

Leander.

(Han seer frygtsomt og kælent til Agnete.)

Men Himmel! — Frygt for
Brede —

For Had — maaskee Foragt, af den, som vi tilbede? —

Agnete.

Leander! — var det vel? —

Harl.

Hvad? — Hvilket? — Synes dig,

Alt det var ilde giort, at han befriede mig? —

Agnete.

Befriede? —

Harl.

Beedst du, hvad det koster at bestikke

To Stats-Gripomener? —

Leander.

O! — det fortiener ikke —

Harl.

Harl.

Sandt nok! — De lod mig gaae af Vnk — Men,
som man veed,
De got Folk har en Tært paa der' Medlidenhed —

Leander.

Ben, De forvirrer mig! — Sigt vil vi ei erindre! —
Der' Omheds Priis maaskee har aldrig været mindre! —
Smaa Ting! —

Harl.

— Hvad Smaating? — hvad? — Stats-
Fangers Rantion! —
Saa har de Slynkler ei vurderet min Person! —

Leander.

Nu got! — Jeg kiendte dem! — Al var det værd
at nævne,
Saa var det kun fordi meer overgik min Eone! —
Hvi kom det dog saa vidt? — Hvi kom det? — hvil-
ken Skam! —
Dog Himlen veed, om Graad da kunde røre ham! —
Saa haard var aldrig Jost — Men, da jeg saae Der'
Fare —
Jeg fløi herhen — Jeg bad — De lod sig ei ad-
vare! —

Harl.

Hvem tænkte da paa sigt? —

Agnete.

(Hun gaar hen imod Leander.)

O redelige Ben! —

Kom min Leander! — Kom! — Jeg lever op igien! —

Kan n

Kan du tilgive mig? — kan du? — min blinde Brev-
de? —

Min . . . af min — vidste du, alt, hvad jeg bør afbe-
de! —

Leander.

Jeg selv var Aarsag i, at min Agnete skrev

Det . . .

Agnete.

Ja du mener det ulykkelige Brev —

O, men det var kun lidt! — Jeg . . .

Leander.

Hvilken Smerte blander

Dit Sprog? —

Agnete.

Alt jeg . . .

Leander.

Og hvad? —

Agnete.

mistænkte min Leander! —

Leander. (Kælen)

Var det da billigt? —

Agnete.

Nei! — min Taare —

Leander.

O min Brud! —

Hvor saligt sletter den hvert Spor af Kummer ud! —

Harl.

O mine Børn! — og jeg faaer Appetit at græde! —

Jeg veed ei — men det er halv patriotisk Glæde! —

H

Gid

Gid Skriver — Den Pedant med al sin Stats-For-
stand, —

Den Hylker, den Espion, var . . . i Slaraffenland! —

Alnete.

De under ham saa vel? —

Harl.

Det skal du ikke sige! —

Der veed man intet af Forandringer og Krige —

Og naar han ikke meer kan aagre med sit Pund —

Saa er det klart — han maa krepere, som en Hund! —

Der hvor de stegte Sviin, med Kniv i Ryggen, svømme

I Gadekier af Misd, og store Fløde-Stømme;

Og dumme Graadsere fortære dem i Fred —

Der skal han hen! — Det er det værste Sted, jeg veed! —

Alnete. (til Leander)

Men vi min Ven? —

Leander.

Fat Mod! — Min Faders første Hede

Forgif — Han sukker — fort! — han angreer alt sin
Brede! —

Tit seer han til sin Søn — og mildt . . . dog at vor Ven

Undløb . . . Om det kun ei opirrer ham igien —

Min Dristighed især — og saaer han den at vide

Nu, da Betænkksomhed, og Evang, og Dmhed stride . . .

Alnete. (til Harlequin.)

O skul sig dog! —

Harl. (i Tanke)

Taja — det var hans rette Løn —

Leander.

Og saa min beste Ven, endnu en lille Ven! —

Harl.

Harl. (han falder ham om Halsen)

O min Stats-Aneedot! — i hvad — hvor kan jeg tiene?

Leander.

De har Forstand —

Harl.

Vist nok! — meer, end jeg bruger ene! —

Leander.

Det eneste, hvormed De kan forbinde mig,

Er at De bruger den —

Harl.

Ha! — nu forstaaer jeg dig! —

Du har et Stats-Project —

Leander.

O Himmels, intet mindre! —

Men, seer De? — Alt Forlig kan sligt et Ord forhindre! —

Stat, Patriot, Project, Cabale, Krig! — O glem

Dog til en Tid de Ord, som dræber os og Dem! —

Harl.

Hvorledes? —

Leander.

Nu tilgiv Der' gode Ven, min Fader

Den Svaghed! — Skaan ham for en Mundart, som
han hader! —

Alt Stats-Raisonnement er ham, som Gift og Pest —

Og kan fordærve ham, naar han er allerbest —

Skield ham, ifald De vil — det veed jeg han tilgiver —

Men naar de samles nu — Ja, De har følt hans Iver —

Et Stats-Ord, kun en Lyd — saa er det lige nær —

Agnete.

Min Fader, om De har Der' troe Agnete fikr —

H 2

Harl.

Harl.

Ei man ber seie ham — Hvor er han at beklage! —
Den Mand en Skrue løs, paa sine gamle Dage! —

Leander.

Bed Himlen, nei! —

Harl.

Men sig, hvad min Forstand skal til? —
Jeg veed, at hver en Nar kan tie, naar han vil! —

Leander.

Desbedre! —

Agnete. (til Harlequin)

Skiul sig dog! — Hør Døren! — kan De
høre? —

Harl.

Men først en Ting, som er mig meget om at giøre! —

Agnete.

O snart, min Fader! — snart! —

Harl. (han trækker Leander assides)

Min Søn! —

Leander.

Velkomne Navn! —

Harl. (hemmelighedsfuld)

Om nu Matroserne beleire Kiøbenhavn?

Leander.

Alf nei! —

Agnete.

Der . . . kom min Ven! — kom! —

(Han støder Harlequin ind i Cab'nettet, og springer
selv tillige med Leander ind i en Dør, som er lige
over for, hvor de blive staaende.)

Lean-

Leander.

Det er ei min Fader —

(Puff lader sig see.)

Agnete.

Den Jøde Puff —

Leander.

Man seer hans Haandværk i hans Fader —

Agnete.

Bliv her! — (Hun gaaer, og Leander bliver staaende.)

Syvende Optrin.

Puff og Leander.

Puff. (som troer, at han er ene)

Man siger, at han undløb — Er det sandt —

Desbedre! — Saa maaskee beholder jeg mit Pant —

Leander. (halv sagte)

Ei ei! —

Puff. (som før)

— Er det en Digt — om Jost og han forliges —

Maaskee besvoore sig — som det da og vil siges! —

Ja saa god Nat mit Pant! — For Pokker! — det var

Skam! —

Det er tre gange værd, hvad jeg betroede ham —

Og Jost er narrisk nok, godhiertet nok, desverre! —

Den Løffe, den . . .

Leander. (som kommer frem)

Nei holdt! —

Puff.

Ei! — er det Dem min Herre! —

Leander.

Mig selv —

Puff.

Jeg talte om Der' fiære Herr Papa,
Den eiegode Mand —

Leander.

Al! —

Puff.

Men, hvor kom De fra? —

Leander.

Fra — og hvorfor? — fra Rom —

Puff.

Den fiære Ungdom speger —
Men er her ei en vis Veninde, som De søger? —

Leander.

Hvem søger De? —

Puff.

Ei nu! — Jeg nysler lidt omkring —
En fattig, som De veed, maa søge mange Ting —

Leander.

En fattig? —

Puff.

De har got — Tak Himlen! — Ja de Rige
Veed ei, hvad Armod og besværlig Tid vil sige —
Men vi! — Ja, Himlen veed, hvortit jeg stakkels Mand
Har glemt mit eget Kors, af Medynk med mit Land! —
Udsuget, som det er! — i disse dyre Tider! —
Ja spænd kun Buen høit! — men Strængen brast om-
sider! —

En

En fattig Mand, som jeg, der stræber Dag og Nat —
 Mig vil de skrive for to Mark i Extra-Skat! —

Leander.

To Mark? —

Puff.

To rene Mark! —

Leander.

(Forvirret, og som en, der hører efter noget andet.)

Jaja — Jeg overlader

Smidlertid den Sags Berragtning til min Fader —

Det er hans Røst — Farvel! —

(Han gaaer pludselig bort.)

Puff.

Ei! — hvi saa hastig da? —

Mon Frieriet ei anstaaer hans Herr Papa? —

Han skyer ham? . . . Er det saa — Belan! — saa tør
 jeg haabe! —

Nu — det maa loffes ud — Der er den gamle Laabe! —

En ærlig Mine Puff! — stolt! — og til Med lidt grov! —

Det er den Character, som du har nu behov! —

Ottende Optrin.

Jost og Puff.

Jost.

(Uden at bekymre sig om Puff, eller at spare paa hans
 adskillige Hilsener, uagtet at disse, imod Puffs Forsæt,
 og blot mekanisk, altid blive dybere og dybere —)

Den Skurk! — Den nedrige! — Den utaknemmelige! —

En herlig Sviger-Søn! — Hvad vil den Nar da sige? —

Han undløb? — Jeg maa lee — Fra hvem? — Og om
saa var —

Skal du forraade ham? — Din Ven? — Din Sviger-
Får? —

See mig den vakke Mand! — Ei Herr Tartuff! —
Herr Skrifer! —

Herr Jomfrue-Lyv! — Fordemt! — Vershøker! —
Smag-Fordriver! —

Du min Agnete, du? — Ei vist! — Det var en Brud
For dig! — Du stikker og min Sen Leander ud! —

Puff. (affides)

Alv vee! —

Jost. (dog uden at hilse ham)

Ha Herr Hans Puff! —

Puff.

Tak! — Som jeg seer, saa
skionner

Herr Skrifer slet —

Jost.

Fordemt, med sliqe Sviger Sønner! —

Grib ham! — hæng ham! — han løb! — hvorhen? —
en ublue Digt! —

Hvor løb han hen? — Fra hvem? — Og tør han vove
sligt! —

Puff.

Nei neppe! — men min Ven! — og troer De man kan lide
Paa Rygtet? —

Jost.

Hvad jeg ser — er ei din Sag at vide —

Puff.

Puff.

Munu — Jeg mener kun, om Skriver virkelig
Saaer Datteren? —

Jost.

Og hvad kan det bekymre dig? —

Puff.

Ei! — Jeg tog altid Deel i alle Husets Sager —

Jost.

For Pokker! — Ja det er en artig Deel, du tager! —

Kun Huuden tog han ei! — Han rober ei at faae —

Ei dog! — Hvem saaer den Huud, som Puff kan ikke
faae? —

Det gad han vidst! — Den Tyrk! — Først plyndrer
han en Pige! —

Puff.

Men hvem begriber da, hvad al den Snak vil sige? —

Enhver vil have sit —

Jost.

Du vidste, hvor jeg boer! —

Og jeg fortiente vel en Hilsen, som jeg troer! —

Naar hørte du, at Jost lod sine Benner stikke

i Nød? — Naar? —

Puff.

Er De da hans Ven! —

Jost.

Din er jeg ikke —

Puff.

Ei ei Herr Jost, hvorfor? — Saa siig mig da, hvormed

Jeg har fortørnet Dem i min Uskyldighed? —

Jost.

Ufkyldig? —

Puff. (med en antaget Kiækhed)

Ja min Ven! — det haaber jeg at være,
Fordi jeg kræver mit —

Jost.

Ufkyldig! — paa min Vre! —
En Vagerkarl! —

Puff. (meer sagtmælende)

Ei psui! — Det klæder Dem kun slet —

Jost.

Hvad klæder Skielm? — Ja snys! — Jeg kan be-
vise det! —

Puff.

De dømmier alt for haardt — Man slæber og man slider
Saa kummerlig for sit i disse dyre Tider —

Ja, var det fordum — da! — men nu? — hvad vin-
der man? —

Vi maa vel hjælpe os, saaledes, som vi kan! —

Jost.

Gaae! — ønske dig ikke den forløbne Tid tilbage! —

En Vager-Skielm, som du, blev hængt i gamle Dage —

Ei fordum! — kommer man, med Vrlighed og Glid,

Ei nok saa langt endnu, som i Kong Oles Tid? —

Puff. (han trækker paa Skuldrene)

Om Skatten ikke var — beholdt enhver sit eget —
Men af! —

Jost.

Og det er dig, der troer du gavst formeget? —

Dog

Dog den, som fandt sit Brød paa en retfærdig Bei,
 Selskabets Ven, og den Retskafne knurrer ei —
 Han glemmer ei den Skat, det Levevæld, som finder
 Fra Staten i hans Skød — Den Sikkerhed, han ny-
 der! —

Men gav, saa snart det faldt, sin Andeel villig hen,
 Saa snart det gielder om at understøtte den! —

Puff.

Til Understøttelse — men ikke til at øde —

Giv Klogskab Statens Roer! —

Jost.

Respect, fordømte Jøde! —

Troer du, din usle Skierov berettiger dig til

At sprutte Gift, og frek at fryde, naar du vil? —

Peg paa den Ting, du troer at kunde være bedre! —

Vis Feil! — men tal med Agt! — med Frygt om
 Landets Fædre! —

Dog kun en ærlig Mand bør tale — Følg du mig! —

Flaae, ran, og tie! — Vær glad, at Staten glemmer
 dig! —

Puff.

Nu jeg tiltales her! —

Niende Optrin.

Geert og de Forrige.

Geert. (Han giver Puff Penge.)

Da hat Er sine Penger! —

Berflucht! — Dada! — geschwind! — Der Teuffel
 schweige länger! —

Weil

(Til Jost.)
 Weil ich kan ikke Danst — mein Herr, verstehen Sie! —
 So will der Kerl, ich soll crepiren als ein Bieh! —

Puff.

Got! — Tak Herr Geert! — Farvel! —

(Han vil gaae.)

Jost.

Her! — strax hans Tøi tilbage! —
 Her — strax — den mindste Pialt, du sandt for got
 at tage! —

Hvis ei —

Puff.

Jeg faaer ja vel — Dog, som jeg haaber —

Jost.

Gaae! —

Det som tilkommer dig med Kette, skal du faae! —

(Puff gaaer.)

Geert. (raaber efter ham)

Jud! — eingemachter Jud! — verfludter Erk-He-
 bræer! —

Blut-Igel! — schwarzer Krebs! — Du Mundzusam-
 men-Näher! —

Du Seelen-Schinder, du! — Verstehn Sie mich,
 mein Herr! —

Der Gotbehütuns ist ein beßrer Christ, als er —
 Da kan, wie jeder weiß, ein Praktikus im Scheeren
 Die Seiffe leichter als den lieben Mund entbehren —
 Und ist man noch dazu ein Potriot, wie ich;
 Und stum — bey'm Himmel, stum! — mein Herr, ver-
 stehn Sie mich? —

Jost.

Jost.

(Som har staaet i dybe Tanker — fortræden:)
 Nei, til min Lykke! —

Geert.

Hæ? — Was? —

Jost.

Ei et Ord, min Herre! —

Geert.

Berfluchter Casus! —

Jost.

Hvad? —

Geert.

Ich sage — desto verre —

Jost.

Stemt nok for Dem maaskee — Jeg taber ei derved —

Geert.

Schon gut! — nun kuck zu sehn! — Puff tog min
 Mund i Sed! —

Jost.

For Pokker! — og den Skielm forsegledede den ikke? —

Geert.

Schon gut! — Das ist vorbei! — til min und Lan-
 ders Lkke —

(Han trækker et Papir op af Lommen.)

Hier — Schade, daß Sie nicht forstaaen den tidste
 Sprog! —

Mein schönes Lazareth! — Sehn Sie! —

Jost.

Mand, er du klog? —

Geert.

Geert.

Schon gut! — ein andermal! — Saa meget vil jeg
sige —

Es ist ein Staats-Project, som ikke har sin Lige! —

Jost.

Ha plag mig ei! —

Geert.

Mein Seel! — Jeg viser der so klar,
Als Gottes lieben Tag, at Staten er en Nar —

Jost.

Hvad? — Hvem? —

Geert.

En bindeghal, som man schal aarelade! —

Jost.

Skurk! —

Geert.

Gut! — De kan ei Tidst — und das ist würck-
lich Schade! —

Men, was ich sagen thue — Det var derfor jeg kom —
Beed De den Nyeighed, som jeg vil talen om? —

Jost.

Fortræk! —

(Han driver Geert for ved sig, indtil denne
af en Hændelse bliver staaende med Ryggen
imod Døren til det Kammer, hvor Harlequin
er skjult.)

Geert.

Mein meiner Seel, mein Herr, det maa De
høren —

Det er ums Weh' und Wol von Dännemark at giøren —
Der

Der ryster, zwischen uns, to tidste Fjender sig,
Und vil, mit Teuffels Macht, betrefken uns mit Krig —

Jost.

Forbandet! —

Geert.

Auf mein Wort! — Sie werben schon Sol-
daten! —

Jeg kiender dem — Ich bin gereist in ihren Staaten —
Da ist der Fürst von Schweiz, ein ganzer Potentat! —
Der frißt mir Dännemark, mein Seel! — som en Sa-
lat! —

Harlequin.

(Der desuden lige saa lidet i dette, som i det tredie
Optrin, har fundet bare sig for af og til, dog naar
Jost har vendt Ryggen, og med stor Forsigtighed,
at stikke Hovedet ud af det Vindue, som er over
Døren — glemmer nu i sin Henrykkelse over denne
viagtige Stats-Nyhed baade Jost og sig selv — Han
rekker Armene ud af Vinduet, og tager Geert paa
det kjerligste om Hovedet.)

Ei ei! — hvad siger du? —

Geert.

(Som umueligt kan vide, hvis Hænder han er i,
og naturligviis mindst kan giette paa Harlequin.)

Verzeih' mir meine Sünde! —

In tiefften Nöthen —

Harl.

Ben! — Naar skal den Krig be-
gynde? —

Geert.

Beelzebub! — Quartier! — Ich schal ei lhyen meer! —

Gewalt! . . . (Han slipper og undløber.)

Jost.

Jost.

(Der har seet paa denne Scene, som desuden gaaer for sig i en Haandevending, med store Dine, og uden at kunde frembringe et eneste Ord.)

Men er det ei Herr Harlequin jeg seer? —

Harl.

(I det han besinder sig, og forstrækket i en Hast dukker ned i sit Kammer.)

Ha nei! —

Jost.

(Han stöder Døren op og trækker Harlequin ud.)

Mig synes dog —

Harl. (endnu inden for)

Det kan umuelig være! —

Jost.

Hæ? —

Harl.

Jeg er arresteret! —

Jost.

Det seer jeg paa min Vre! —

Sidste Optrin.

Agnete, Leander og Lisette,

(som har været i Nærværelsen, og hørt det Foregaaende)

Jost og Harlequin.

Agnete. (til Leander)

Vor Lykke staaer paa Spil — Kom Ven! — nu giel-

der det —

Liset-

Lisette.

O Dosmer af en Mand! —

Jost.

Saa Skriver havde Ret? —

Harl.

Nei Naboe troe ham ei! — den nedrigste Bedraager! —
Maaskee han gad kun vidst, hvordan Der' Glaske sma-
ger! —

Jeg gav ham alt — og han bagtaler mig til Ven! —

Jost.

Nu — saa du kiender dog din fiære Sviger-Søn? —

Harl.

Han min? — Han? — den Spion? — Alt andet maa
jeg lide! —

Jeg er en fængslet Mand, som De da best kan vide —
Min Datter kun er min — Men før hun saaer en Mand,
Som den Forræder — før forraader jeg mit Land! —
Der staaer min Søn —

Jost.

Hæ? — hvem! —

Harl.

Der' Søn, om De tillader —

Jost.

Ei! — Herr Leander selv! —

Leander. (som falder paa Knæ for Jost)

Min omme — fromme Fader! —

Agnete. (Hun rører ham frygtfuld ved

Herr Jost! —

Haanden.)

Lisette.

Herr Naboe, glem den Toffes Narrerie! —

J

Jost.

Jost.

Madam, vil hun sin Mand — sin Datter vel — saa tie! —

Agnete. (som før)

Herr Jost! —

Leander.

Kan Ven? — Kan Graad — vor Graad? —

Kan Jutet røre? —

Harl. (som knæler paa en burlesk Maade)

Det er ums Weh' und Wol von Dänne-mark at giøre —

Jost.

Hæ? . . . staae kun op min Son — du veedst, jeg el-
sker dig —

Og Datter! —

Agnete.

O det Navn! — det giør mig lykkelig! —

Jost.

Min Datter! . . . nu jeg veed, jeg saarede dit Hjerte —

Jeg . . . nu tør Taaren af — Jeg lider ved din Smerte —

Min Harm — det er forbi — Jeg hastede herhen,

For . . . Ja min Hensigt var, at trøste dig igien —

Agnete.

O beste, beste Mand! —

Leander.

Du seer du selv Beminde,

Hvad for en Mand han er — Lad nu din Frygt for-
svinde! —

Jost.

Vel nok! — men svar mig først! — hvorledes blev han
frie —

Vor Ven? — Det er en Sag jeg vil oplyses i —

Harl.

Harl.

Ei det kan Der' Herr Søn, og jeg vel best forklare —

Leander.

Min Fader, ja jeg saae —

Harl. (som falder ham i Ordet)

Nu ja, han saae min Fare —

Vi spille Fiendens Magt en fin politisk Streg —

Han blendte dem med Guld, og — Resten gjorde jeg —

Leander.

Jeg saae i Haabet alt den Lykke, som vi nyde —

Der' Godhed — " Dette Skrit — det vil han snart
fortryde —

Ugiort er best — Han kan ei længe blive vred " —

Saa sagde jeg —

Jost.

Din Snak var daarlig Driftighed! —

Leander.

Mit Haab —

Jost.

Afbed din Feil! — Undskyldning gjør den
verre —

Lisette.

Den Nar jeg har af Mand var Skyld i alt, min Herre! —

Jost.

Endnu engang Madam — Den røber slet Forstand —

Den er foragtelig, som agter ei sin Mand! —

Leander.

Tilgiv! —

Agnete.

Alt alt igien — saa snart ullykkelige? —

J 2

Jost.

Jost.

Hør Harlequin! —

Harl. (han farer op, som af Sønne)

Hei! — hvor? —

Jost.

Mærk vel, hvad jeg vil sige! —

Puff er en nedrig Siel — Og den, som var her nu —
Er nok saa stor, men ei saa god en Nar, som du —

Harl.

Ei! —

Jost.

Hør Betingelsen, paa hvilken jeg tilgiver! —
Den Pøbel skal du skye! — bort med en nedrig Skriver! —
Sky ham som Pest! ... Kun det vil jeg paalegge dig! —
For Resten sværm! — din Feil er uforbederlig! —
Dog tænk — ifald du kan — at du kan tiene Landet,
Med Orden — Ærlighed og Flid — og ei med andet! —
Elf alle! — knæl for dem, som Roeret er betroet! —
Stræb i din egen Kreds! — Saa er du Patriot! —
Og nu vær lykkelig min Søn! — min kiære Datter! —

Agnete.

O kiære Navn! — mit Liv fornyes! — Jeg fødes atter! —

Leander.

Min Brud! —

Harl. (som af Glæde falder Lisette om Halsen)
Omsavn mig min politiske Journal! —

Lisette.

Tilstaae mig dog min Glut, at du er bindegalt! —

Ende paa Skuespillet.

Fortegnelse

over

Danske Bøger

som selges hos
Rothe's Arvinger og Proft

i Kiøbenhavn

paa Børsen No. 11, 12 og 13.

- A**nekdoter, en reisende Russes, over de Danskes Statsforfatning, Søder og Skikke 8vo Kiøbenh. 771 1 Mk.
- von Aphelen, H., chymist Dictionnaire, indeholdende denne Videnskabs Theorie og Praxin, dens Anvendelse paa Physiken 3 Dele stor 8vo Kiøbenh. 771 4 Rdlr.
- — — Dictionnaire Royal første Tome Fransk og Dansk A — K stor 4to Kiøbenh. 772 3 Rdlr.
- Arnolds, Theod., Grammatica Anglicana & Danica concentrata eller Engelsk og Dansk Grammatica i et kort Begreb 8vo Kiøbenh. 770. 4 Mk.
- Badens Anweisung zur Dänischen Sprache 8vo Copenh. 767 1 Mk. 8 Sk.
- — Anvisning til det Tydske Sprog med en fuldstændig Chrestomathie og en Ordbog derover 8vo er under Pressen, og bliver imod 14 Dage færdig.
- Beaumonts, Marie de Prince, Magazin for Børn oversat af J. C. Schönheider 4 Dele 8vo 763 1 Rdlr.

- Wengels, Joh. Alb., tredsindstive opbyggelige Taler over Johannis eller rettere Jesu Christi Aabenbaring 8vo Kjøbenh. 1 Rdlr. 2 Mk.
- Betragtninger, hellige, over de allerhøieste og dyrebareste Troes og Kierligheds Lærdomme første Bind 8vo Kbh. 771 2 Mk. 4 Sk.
- Bloch, Jørg. Karst., aandelige Taler over de sædvanlige Søn- og Fæst-Dages Evangelier 1ste Deel stor 8vo Kjøbenh. 767 1 Rdlr.
- de Bomare, Valm., den almindelige Natur-Historie i Form af et Dictionnaire 8 Dele stor 8vo Kjøbenh. 767: 771 10 Rdlr. 4 Mk.
- Bruuns, J. P., Herrens og hans Salvedes troehiertige Hyl- ding af Guds sande Israel, en Prædiken 4to Ber- gen 1 Mk.
- — et Lands tilbørlige og sande Taksigelse til den hellige Gud, en Taksigelses-Prædiken 4to Bergen 1 Mk.
- Celadon og Cloris en Fortælling stor 8vo Kjøbenh. 771 6 Sk.
- Creutzberg, Amad., gudelige Betragtninger paa alle Dage i det hele Aar med Kobber stor 8vo 747 1 Rdlr. 3 Mk.
- Doddridge, Ph., Betragtninger over Jesu Magt og Naade til at gjøre salig 8vo 760 1 Mk. 8 Sk.
- Ewald, Joh., Udskilligt stor 8vo Kjøbenh. 1 Mk. 4 Sk.
- — de brutale Klappere, et tragi-comisk Forspil 8vo Kjøbenh. 771 1 Mk.
- — Harlequin Patriot, en comisk Comoedie i tre Acter 8vo 772 2 Mk. Postpapir 3 Mk.
- Farve-Bog, en Dansk, til almindelig Nytte eller kort Under- retning om at farve Ulden 8vo Kjøbenhavn 768 1 Mk. 8 Sk.
- Gerner, Henr., nogle Merkværdigheder 8vo Kbh. 772 2 Mk.

- Gemsche, J. N., Regne-Bog 8vo 763 3 Mk.
- Gil Blas af Santillane Liv og Levnets Historie og mærkelige Hændelser af Mr. le Sage 2 Dele med Kobberstykker 8vo 749 3 Mk.
- Gogvet, Ant. Vres, Undersøgninger om Lovenes og Kunster-
nes Oprindelse og deres Fremgang hos de gamle Folk,
oversat ved Jens Hvas 3 Dele med Kobber 8vo
Kjøbenh. 768 indb. 3 Rdlr. 5 Mk. 8 Sk.
- Gomets, Mad., hundrede nye Historier 6 Dele 8vo 1 Rdlr.
1 Mk. 8 Sk.
- de Günthelbergs, P., Auxilium Memorix eller Søe: Krigs
og Orlogs-Mænds Haandbog 2 Dele stor 8vo Kjøben-
havn 768 paa Skrivp. 1 Rdlr. 8 Sk. paa Postp.
1 Rdlr. 2 Mk. 8 Sk. paa Trykp. 4 Mk. 8 Sk.
- Herselebs, P., Almagt midt udi Afmagt eller de Tegn og Under-
som skede ved Christi Død, i Passions-Prædikener 4to
Kjøbenh. 751 2 Mk.
- Heste- og Qvæg-Læge, en Dansk, et lidet Udtog hvorudi findes
tydelig beskreven de Sygdomme, som anfalde Heste,
Horn-Qvæg, Faar og Sviin 8vo Kjøbenh. 770
12 Skill.
- Herexie, naturlig, eller Samling af en Mængde curieuse og for-
nøielige Kunst-Stykker, tydelig og rigtig beskrevne
8vo Kjøbenh. 768 4 Mk.
- Historien om Greven af P. oversat af det Tydske 8vo Kbh. 763
3 Mk.
- Hofmann, Fr., Fabrikernes Flor som et Middel til Danne-
marks Opkomst 4to Kjøbenh. 772. 2 Mk.
- v. Holbergs, L., moralske Fabler 8vo Kjøbenh. 751 2 Mk.
- Horrebow, P., Danske Skattekammer, bestaaende udi Grunden til
Geometrien og Navigationen 4to Kbh. 745 1 Rdlr.

Swas, Jens, en fuldstændig Fransk og Dansk Grammatica,
indrettet efter det Danske Sprog 8vo Kjøbenh. 767
3 Mk. 8 Sk.

Konsten at regiere eller politiske Grundregler 8vo Kjøbenh. 771
12 Skill.

Paus, E. C., Forsøg til et nyt Misværisnings-Instrument at
bruge paa Landjorden med Kobber 4to Kjøbenh. 767.
4 Mk.

— — en nye Samling af Regler og Logarithmer, udregnede
og forfattede for at finde Poli Høide og den paaværen-
de Brede i Søen stor 8vo Kjøbenh. 768 1 Mk.
4 Skill.

Pessings, G. E., Minna af Barnhelm eller Soldater-Lykken
Comoedie i fem Acter, oversat af P. J. Wandall 8vo
Kjøbenh. 771 2 Mk.

Pinds, James, et Forsøg om de allerkræftigste Midler til at be-
vare Søe-Folkens Helbred i den Kongelige Flode ic.
8vo Kjøbenh. 768 3 Mk.

Pückens, O. D., Undersøgning om de fornemste Hindringer for
Folkemængden 8vo Kjøbenh. 761 1 Mk.

— — Undersøgninger om Statens almindelige Oeconomie
2 Dele 4to Søse 760. 1 Rdlr. 4 Mk.

Andet Anhang til O. D. Pückens Anmærkning over Betænkning-
gen: hvorledes Frihed og Eiendom kunde forskaffes
Bondestanden 8vo Kjøbenhavn 772. 8 Sk. Post-
papir 12 Sk.

Mahomet's Fetter 2 Dele 8vo Kjøbenh. 772 2 Mk. 8 Sk.

Mandsfolkens eller Herre-Mænds Kald 8vo Kjøbenh. 765
2 Mk. 8 Sk.

Montesquieu om Lovens Natur og Ursag eller om det Forhold
3 Dele stor 8vo Kjøbenh. 4 Rdlr. 3 Mk.

Mossins,

Moesius, Hans, Huns-Postill eller udførlig og fuldstændig For-
klaring over Søndags-Evangelier og Høimesse-Texter
3 Dele 4to Bergen 766 = 769 1 Rdlr

Müllers, Otto Fr., Pile-Larven med dobbelt Hale og dens
Phalæne m. K. 4to Kiøbenh. 772 2 Mk. 4 Sk.

Münters, D. Balth., Forrige Greve J. F. Struensees Om-
vendelses-Historie stor 8vo Kiøbenh. 772 4 Mk.

Plinii Lovtale til Trajanum 8vo Kiøbenh. 763 3 Mk. 8 Sk.

Portrait af Struensee 12 Sk.

Raisonnements over Kiøbenhavns Universitet paa Skriv- og
Tryk-Papir 8vo Helsingør 771 1 Mk. 4 Sk.
Postpapir 1 Mk. 8 Sk.

Almindelig Historie over Reiser til Lands og Vands eller Sam-
ling af alle Reisebeskrivelser 10 Dele med Kobber og
Landkorter stor 4to Kiøbenh. 748 = 757 indb.

Rosenstand, Goiske, Betragtninger over alle Søn- og Hellige-
dags Evangelier udi Prædikener 4 Dele 8vo Kiøben-
havn 766 3 Rdlr.

von Rosenstein Underretning om Børne-Sygdomme og deres
Helbredelse, til Nytte for Land-Folket 8vo Kiøbenh.
1 Rdlr.

Samling af adskillige Skrifter til de Skionne Videnskabers og
det Danske Sprogs Opkomst og Fremtard 1, 2 og
3die St. 8vo Sorø 765 1 Rdlr. paa Postpa-
pir 1 Rdlr. 3 Mk.

Schønning, Gerh., Afhandling om de Norskes og endeel andre
Nordiske Folkes Oprindelse, som Indledning til den
Norske Historie 4to Sorø 769 1 Rdlr. 2 Mk.

Strøms, Hans, fysisk og oeconomisk Beskrivelse over Fjorde-
riet Søndmør, beliggende i Bergens Stift i Norge
2 Dele med Landk. og Kbst. st. 4to Sorø 765 4 Rdlr.

Tal-Lotterier, deres Natur og Beskaffenhed, som giver tydelig
Oplysning om Spille-Maaden 8vo Kiøbenh. 771
10 Sk.

Tanker, tilfældige, om Forandring i Kirkestanden 1ste Stykke
8vo Kiøbenh. 771 8 Sk.

Tanker, adskillige, som Skrive-Friheden har givet Anledning til
8vo Kiøbenh. 771 1 Mk.

Trojel, Alb., Betragtninger over Jesu Lidelser, hvorudi den
ganske Lidelses-Historie 4to Kiøbenh. 762 4 Mk.

UglenSpiel, den unge, eller det slet opdragne Menneske med Kob-
berstykker 8vo 759 1 Mk. 8 Sk.

Wilhelmine eller den rige Kone i America 8vo Kiøbenh. 761
2 Mk. 8 Sk.

von Winkleben, Jonas Thomsen, den adelige Tegte-Konst i et
kort Begreb: eller Underviisning i Stød og Hug
med Figurer 8vo Kiøbenh. 756 1 Mk. 4 Sk.

Worm, Jens, Forsøg til et Lexicon over Danske, Norske og
Islandske lærde Mænd 1ste Deel stor 8vo Helsingør
771 1 Rdlr. 2 Mk.

